ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА ŠVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 з Ню Йорку (212) 227-4125 УНСоюзу: (201) 451-2200 з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го ЛИСТОПАДА 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 4, 1975 No. 206. VOL. LXXXII.

„ЛЬ' ЮМАНІТЕ", ОРГАН ФРАНЦУЗЬКОЇ КОМПАРТІЇ, ВИМАГАЄ НЕГАЙНОГО ЗВІЛЬНЕННЯ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

Париж (СГ). – Уся французька преса широко коментує той факт, що „Ль' Юманіте", офіційний орган французької комуністичної партії, у своєму випуску з 25 жовтня ц. р. зажадав негайного звільнення українського математика Леоніда Плюща і заперестання судавих надужить у СССР. Ця заявав поміщена в редакційній статті газети і є вона реакцією на масові протестаційні збори, зорганізовані „Комітетом математиків для оборони Плюща" і соціялістичною партією Франції в одній з найбільших заль Парижу — Мютюаліте. Редактор „Ль' Юманіте" Рене Андріє в своїй статті між іншим пише:

„Жаден організатор цього зібрання не звертався до нас із запрошенням. Коли б Соціялістична партія зробила перед нами в цій справі заходи, замість того, щоб іти слідами антисовєтських емігрантів, ми були б не відмовилися розглянути те звернення з усією увагою. Це тому, що випадок з Л. Плющем для нас не байдужий і ми вже віддавна пробували отримати правдиві інформації щодо цієї справи. Якщо правда — (а, на жаль, запеоечного доказу нам не пред'явлено) — що цей математик ув'язнений у психіятричному закладі єдино за те, що його погляди про деякі аспекти совєтської політики чи у відношенні до самого режиму були відмінні, — ми можемо тільки ствердити з найбільшою чіткістю наше цілковите непогодження і вимогу, щоб він був можливо якнайнегайніше звільнений. Якщо покажеться, що в цій справі існували урядові надужиття, совєтські органи влади повинні мати настільки чести, щоб покласти тому край".

Згадані маніфестації й ні збори, зорганізовані математиками і лівими партіями (соціялістичними), відбулися в переповненій залі Мютюаліте в четвер 23 жовтня. Місця на трибуні були зайняті трьома десятками представників різних організацій: синдикальних, політичних, гуманітарних, наукових, професіональних та ін. Головну масу маніфестантів творили члени робітничих синдикатів, які приєдналися до комітету математиків, що має свої відділи в 15 інших країнах. Стіна над трибуною була прикрашена колосальних розмірів портретом Л. Плюща і портретами С. Глузмана і В. Буковського по боках. Плюща представлено масам як 36 річного українського математика, ув'язненого за підтримку арештованих дисидентів і засуд інтервенції в Чехо-Словаччині, Глузмана як молодого психіятра, що був ув'язнений за контрекспертизу ментального стану ген. Григоренка, а Буковського як того, що перший сповістив світ про існування психіятричних в'язниць у СССР. Перед більш як трьома тисячами приявних виступали лікарі і психіятри, обговорюючи психіятричні в'язниці в СССР, де „лікують" „псевдохворих" „псевдоліками". Інші промовці говорили про совєтське безправ'я — пре засуд Плюща без оборонця і при закритих дверях та ще й у неприявності обвинуваченого. Плюща тримано без засуду більш року, хоч це не згідне з совєтською конституцією, але ті, що мають обов'язок пильнувати конституції — президент СССР Підгорний і його заступник Георгадзе — у випадку з Л. Плющем пішли так далеко, що самовільно змінили даний пункт конституції. СССР є єдиною країною, де психіятричний терор зробили урядовою інституцією. Леонід Плющ є символом, бо не хотів скоритися. Представники з „Інтернаціональної Амнестії" виступали з протестами за потоптання прав людини. Домінік Тадеї, секретар французької Соціялістичної партії, признався, що йому з різних боків говорили перед цим зібранням: „Забагато галасу з приводу однієї людини!" Проте за словами іншого промовця, справа Плюща нерозривно пов'язана з головним питанням: продовженням і відродженням сталінізму.

Після заяви „Ль' Юманіте" Комітет математиків, за підписами Мішеля Бруе, Лорана Шварца і Андрі Картана, розіслав до преси комунікат, у якому пише, що він „може погратулювати собі за те, що п. Рене Андріє зайняв у „ЛьЮманіте" становище в справі Плюща. Маніфестація в залі Мютюаліте, де весь час проявлялася вимога однозгідности, потрібна для звільнення Плюща, як видно, видала свої овочі... Ми будемо щасливі наступного разу запросити п. Рене Андріє на зібрання, де ми розвієме його останні сумніви і розглянемо продовження спільної боротьби всіх тих, кому дорогі демократичні вольності, щоб добитися звільнення Плюща".

СПРАВА Л. ПЛЮЩА У ФРАНЦІЇ

Леонід Плющ

Париж, (Т.Дж.). — Що може вийти з оригінальної ініціятиви!

Десь, колись, комусь із молодших поміж нами, після появи „Ляха з розуму", прийшла думка зацікавити долею українських політв'язнів чужі кола. При нагоді різних міжнародніх наукових конгресів, наші молоді фахівці почали говорити з колегами про це. І — якщо не помиляюся — першими виявили зацікавлення шведські фізики, які написали листа до урядових чинників СССР у справі однієї ув'язненої українки.

Із цього нічого не вийшло. Ув'язнену звільнено й вона, хвора, та щоб не наражувати родини, навіть опублікувала листа, що такого захисту не потребує... Але ідея лишилася і пускала паростки. Д-р Зварун зібрав підписи на конгресі мікробіологів в обороні Строкатої-Караванської під петицією в її справі й ця справа вже не затихла.

Але успішнішим показався черговий етап, чергова спроба передати оборону ув'язненого в руки його колег по фаху у вільному світі: десь два роки тому постав Міжнародний Комітет Математиків для оборони Леоніда Плюща. Спочатку про його діяльність можна було довідатися із скупих бюлетенів Комітету. А оце відбулися багатолюдні (коло 5.000 присутніх) збори в одній з найбільших заль Парижу під гаслом — „Треба звільнити Леоніда Плюща", що їх організував Міжнародний Комітет Математиків (МКМ).

До акції, що її вів МКМ, приступили кільканадцять організацій, свої підписи під акцію підготови зборів дали десятки визначних імен, включно з такими традиційно лівими, що їх уважали беззастережними оборонцями СССР, як Жан Поль Сартр, Сімон де Бувуар, Ів Монтан, Сімон Сіньоре та ін. Зборам надала розголосу преса, радіо й телевізія. 20 тисяч летючок роздали студенти, об'єднані в найбільшому синдикаті ЮНЕФ.

Українці обмежилися до постачання відомостей про Л. Плюща, хоч Комітет вже давніше увійшов у контакт

(Закінчення на стор. 5-ій)

А. САХАРОВ ВДОВОЛЕНИЙ АКЦІЄЮ В ОБОРОНІ Л. ПЛЮЩА У ФРАНЦІЇ, ІНФОРМУЄ ПРО ІНШИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Торонто Онт. (Ком. Об. В. Мороза). — Після десятимісячної перерви, вранці 28-го жовтня Комітет Оборони Валентина Мороза відновив телефонічний контакт з академіком д-ром Андреєм Сахаровим, лавреатом Нобелівської премії миру. Попередня розмова з А. Сахаровим відбулася ще 29 грудня, 1974 року, коли він передав на захід через представника Комітету своє новорічне звернення. Після того КГБ вже не допускало до нього телефонів з-за кордону. У розмові у вівторок, 28 жовтня ц. р. А. Сахаров поінформував представника Комітету про найновіші переслідування дисидентів совєтськими властями, а представник Комітету поінформував його про важливіші оборонні акції на Заході — особливо про поїздку канадських парляментаристів до СССР у вересні цього року і їхні інтервенції перед совєтськими урядовими чинниками (Подгорний в Москві, Грушецький в Києві і т. д.) в справі Валентина Мороза. Д-р А. Сахаров висловив вдоволення з цього приводу, а також з приводу заяви лідера французької комуністичної партії Жоржа Марше, що його партія вимагатиме від совєтського уряду звільнення Леоніда Плюща, про що А. Сахарова поінформував представник Комітету.

Ситуація В. Мороза є без змін, — інформував д-р А. Сахаров. Він дальше перебуває у Владімірській тюрмі, де він живе в камері з іншим політв'язнем. Літом в Москві ходили чутки про перенесення Мороза до психіятричної лікарні, але дотепер це ще не сталося. З Леонідом Плющем, який знаходиться в психіятричній лікарні, дуже погано. Він перебуває у великій камері з нервово хворими людьми, де постійно дуже багато шуму, і почуває він себе дуже погано. Про Юрія Шухевича новин немає. Д-р А. Сахаров просить, подбати, щоб родина Шухевича була матеріяльно забезпечена. Він також просить, щоб розпочати акцію в обороні Євгена Пронюка, ситуація якого є дуже погана. Є. Пронюк, науковий працівник Інституту філософії Академії Наук УССР в Києві, був засуджений в листопаді 1973 року на 7 років ув'язнення в концтаборі суворого режиму і п'ять років заслання. Судили, його, як і більшість дисидентів, за антисовєтську пропаганду. Він перебуває в пермському таборі ч. 35 і хворіє на туберкульозу легенів.

Російського дисидента Сергея Пономарева звільни-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ВІДСТАВИВ З УРЯДУ ШЛЕСІНДЖЕРА І КОЛБІ

Вашінгтон. — У неділю, 2 листопада, достовірні урядові джерела повідомили, що президент Джералд Форд звільнив з їхніх постів секретаря оборони Джеймса Шлесінджера і директора Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей) Вілліяма Колбі. Коментатори пояснюють звільнення Шлесінджера тим, що він часто не погоджувався з державним секретарем Генрі Кіссінджером щодо політики детанту із Совєтським Союзом, зокрема щодо нового договору в справі обмеження атомової зброї. Шлесінджер вважав, що Кіссінджер готовий погодитися на надто великі концесії для СССР. Але урядові джерела також поінформували, що президент Форд домігся того, що Кіссінджер, залишаючись на пості державного секретаря, погодився зректися свого другого важливого посту, а саме, головного дорадника Білого Дому для справ крайової безпеки. Коментатори думають, що цей крок має на меті задовольнити консервативних республіканців і членів Конгресу, які вважають, що Кіссінджер мав забагато влади в своїх руках.

На пост секретаря оборони правдоподібно буде призначений Доналд Г. Рамсфелд, теперішній шеф персоналу Білого Дому та колишній представник ЗСА до НАТО. Новим директором Сі-Ай-Ей правдоподібно буде Джордж Буш, теперішній представник ЗСА в комуністичному Китаї та колишній амбасадор до Об'єднаних Націй. Дотеперішнього директора Сі-Ай-Ей Вілліяма Колбі усунено з посту правдоподібно у зв'язку із виявленням ряду нелеґальних вчинків цієї розвідчої агенції.

Хоча Генрі Кіссінджер зрікається свого посту голови Крайової Ради Безпеки, то його вплив на закордонну політику ЗСА правдоподібно не зменшиться, бо президент Форд мав заповнити його, що він надалі буде його головним дорадником щодо закордонних справ. Крім того новим головою Крайової Ради Безпеки буде генерал Брент Скавкрофт, близький співпрацівник Кіссінджера, який погоджується з поглядами Кіссінджера щодо політики детанту.

Вістка про звільнення Дж. Шлесінджера з посту секретаря оборони викликала неґативну реакцію з боку ряду республіканських і демократичних законодавців. Колишній каліфорнійський республіканський губернатор Роналд Ріґен, можливий конкурент Форда на номінацію Республіканської партії на пост президента, заявив, що „перемога Кіссінджера" над Шлесінджером може пошкодити президентові Фордові, бо Шлесінджера погляди до великої міри були забороло м проти надто „ліберальних поглядів" Кіссінджера щодо політики детанту. Демократичний сенатор Генрі Джексон, який вже проголосив свою кандидатуру на пост президента, також виступив в обороні Шлесінджера, заявляючи, що уряд Форда „не толерує розбіжностей в поглядах" і тому звільнив дотеперішнього секретаря оборони.

ТИСЯЧІ УКРАЇНЦІВ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ І НЮ ЙОРКУ ЕНТУЗІЯСТИЧНО ВІТАЛИ „ГОЛЛЯНДСЬКИХ КОЗАКІВ" З ВІЗАНТІЙСЬКОГО ХОРУ, ЇХ ДИРИГЕНТА Д-РА М. АНТОНОВИЧА ТА СОЛІСТА-БАНДУРИСТА В. ЛУЦЕВА НА КОНЦЕРТАХ МИНУЛОЇ СУБОТИ І НЕДІЛІ

В СУБОТУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія (О. Луцький). — Добре відомий і славний уже не лише в Европі, але також в Канаді та ЗСА Візантійський Чоловічий Хор з Утрехту в Голляндії під диригентурою свого композитора й професора музикології в Утрехтському Університеті д-ра Мирослава Антоновича, та з гостинним виступом відомого бандуриста тенора Володимира Луцева, дав свій концерт у Філядельфії у просторій залі школи ім. Кардинала Доґерті, в суботу, 1-го листопада 1975 р., в рамках Листопадової Академії для відзначення 57-их роковин відновлення Української Держави Західніх Земель України Листопадовим Чином у 1918 р.

Це небуденне свято, в якому взяли участь численні українські католицькі священики на чолі із філядельфійським єпископом - помічником Владикою Василем Лостеном та православне духовество з о. мітратом і деканом Степаном Біляком, як теж понад дві тисячі громадян, в чому багато молоді, — почав Візантійський Хор радісною грімкою піснею „Засяло сонце золоте", наче пригадуючи, як радісно засяло золоті сонце свободи і суверенности Західньо-Української Народньої Республіки 1-го листопада 1918 року.

Святочне слово про значення Листопадового Чину у визвольних змаганнях 1918-их та пізніших років виголосив голова філядельфійського Відділу УККА проф. д-р Петро Стерчо, вітаючи зокрема присутніх на Академії українських ветеранів — учасників Листопадово Чину, яких зібрана громада вшанувала грімкими оплесками. Пам'ять поляглих героїв вшановано хвилиною мовчанки.

Всю концертову програму Академії виповнили релігійні, стрілецькі та народні пісні Візантійського Чоловічого Хору, переплітувані сольовими виступами бандуриста тенора Володимира Луцева.

Дві тисячі приявних на концерті слухачів, ентузіястично сприймаючи й нагороджуючи оплесками кожну пісню, що її виконував цей хор, зложений із самих голляндців, які зачаровані в українську пісню і її вартість жертвують свій час і труд та під чародійною батутою свого диригента, єдиного українця у цьому хорі, д-ра Мирослава Антоновича несуть чар української пісні у широкий світ у досконалій подачі, здисциплінованій гармонійності та суцільному й чистому звучанні мов музика церковних органів. Успіх Візантійського Хору у Філядельфії був під кожним оглядом небувалий, прямо колосальний.

Відомий бандурист тенор Володимир Луців, один із найпопулярніших наших співаків у вільному світі і беззаперечний пропаґатор української пісні, музики і культури, здобув вповні серця та рясні ентузіястичні оплески публіки, яка соборно солідаризувалась із виявами признання мистцеві.

(Закінчення на стор. 6-ій.)

В НЕДІЛЮ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк (в. л.) — Давні поселенці пригадували виступи Республіканської Капелі Олександра Кошиця, новішим поселенцям пригадувались виступи Капели Бандуристів ім. Т. Шевченка під диригентурою Григорія Китастого, але всі погоджувалися, що виступ „голляндських козаків" — як назвав співаків Візантійського Хору в своєму привітальному слові представник УККА д-р Володимир Душник, — під диригентурою їхнього організатора проф. д-ра Мирослава Антоновича із солістом-бадуристом маестром Володимиром Луцевим, був небувалою та найбільш одушевлюючою подією. Концерт цього Візантійського Хору ,який відбуває тепер своє перше концертове турне в Америці і Канаді, відбувся в цій світовій метрополії минулої неділі, 2-го листопада, в 4-ій години по полудні в по береги заповненій залі Фешен Інституту, яка поміщує приблизно дві тисячі осіб. Багато зацікавлених концертом відійшли не одержавши вже білетів, а цілком певно сотні не прийшли, довідавшись, що білети вступу вже випродані, як інформує програмовий референт КОУАО Степан Чума. Концерт цих „голляндських козаків", турне яких в Америці спонзорує Український Конґресовий Комітет та який відбувається під протекторатом Ієрархії Українських Церков, влаштував в Ню Йорку місцевий Відділ УККА — Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій для відзначення 57-их роковин Листопадового Зриву.

Хор, вихід на сцену якого приявні привітали ентузіястичними оплесками, започаткував концерт співом американського і голляндського національних гимнів. Після того голова КОУАО адв. Роман Гуглевич, привітавши насамперед гостей з Голляндії та їх диригента і соліста, виголосив коротке слово про непроминаючу вартість і значення Листопадового Зриву, в 57-роковини якого цей концерт відбувається. На закінчення свого слова адв. Р. Гуглевич привітав усіх приявних, між ними зокрема Архиєпископа УПЦ Владику Марка, стемфордського єпископа УКЦ Владику Иосифа, багатьох приявних на концерті католицьких і православних священиків, сестер-монахинь та гостей, головно учасників Листопадового Зриву та Визвольних Змагань.

Від Українського Конґресового Комітету, спонзора концертового турне Візантійського Хору, вітав цих зодягнених у вишивані сорочки, червоні шаравари і чоботи „голляндських козаків" д-р Володимир Душник, вказуючи на „магічну силу" української пісні, незрівняний подвижник якої проф. д-р Мирослав Антонович до тієї міри потрапив одушевити нею своїх голляндських співгромадян з Утрехту, між ними видатних громадян, професіоналістів та урядовців, включно з шефом утрехтської поліції, що вони для тієї пісні готові на кож-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Візантійський Хор з Утрехту-Голляндія

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ-ЛЕВИЦЬКИЙ, ВИДАТНИЙ ПИСЬМЕННИК І ЖУРНАЛІСТ, ПОМЕР У ТОРОНТІ

Торонто, Онт. — Василь Софронів - Левицький, відомий письменник і журналіст, помер тут в суботу, 1 листопада, о годині 4ій рано на 76 році життя.

В. Софронів - Левицький, син Євгенії з Шухевичів і о. Софронова - Левицькоо, народився 14 рудня 1899 року в Стринацях, повіт Товмач. закінчив гімназію в Станиславові, а після Першої світової війни був студентом Тайного українського університету у Львові. Перейшов нелегально до Чехо - Словаччини і студіював спершу в Празі, а опісля в Сорбоні в Парижі. В серпні 1917 року зголосився до Українських Січових Стрільців і був в Гуцульському Курені та разом з ним брав участь в обороні Львова. Уже 4 листопада 1918 року попав у полон і перебував в таборі полонених в Домбю аж до закінчення війни.

Св. п. Софронів-Левицький

Св. п. Василь Софронів-Левицький був редактором Господарсько - Кооперативного Часопису (ГКЧ), співробітником „Діла" і співредактором журналу „Літопис

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

В членській кампанії УНСоюзу 1975-го року, метою якої є забезпечення 5,000 членів на суму $12,000,000, наспіло до Головної Канцелярії впродовж жовтня 259 аплікацій нових членів. По дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

д-р Василь Палідвор (В. 204) — 13 аплікацій нових членів, Иосип Чабан (В. 242) — 12, Софія Оріховська (В. 340) — 11, Тимко Бутрей (В. 164) — 9, Андрій Джула (В. 161) — 8, Михайло Кігічак (В. 240) — 8, Вікторія Ванська (В. 40) — 7, Михайло Жук (В.70) — 6, Іван Петрінцьо (В. 78) — 6, Роман Татарський (В. 94) — 6, Лев Вовк (В. 444) — 6, Константин Хільченковський (В. 10) — 5, Михайло Хомин (В. 32) — 5, Михайло Фединишин (В. 155) — 5, Роман Припхан (В. 399) — 5, Іван Кігницький (В. 430) — 5, Михайло Галькевич (В. 59) — 4, Василь Гуссар (В. 289) — 4, Петро Федик (В. 292) — 4, Павло Шевчук (В. 13) — 3, Анна Гнатюк (В. 37) — 3, Софія Карплюк (В. 204) — 3, Богдан Дейчаківський (В. 233) — 3, Іван Чопко (В. 271) — 3, Григорій Гавришків (В. 283) — 3, Станислав Мотрович (В. 295) — 3, Катерина Гарбіст (В. 382) — 3, та по дві аплікації — Михайло Отрок (В. 14), Гелен Олек (В. 22), Петро Головачук (В. 42), Іван Блиха (В. 42), Мартин Шишка (В. 44), Анна Гарас (В. 47), Ольга Мамрич (В. 119), Степан Колодруб (В. 137), Петро Щерба (В. 173), Іван Лаба (В. 177), Петро Залуга (В. 183), Ольга Осередчук (В. 234), Василь Романишин (В. 254), Степан Островський (В. 270), Іван Хома (В. 293), Степан Саюк (В. 318), Іван Пригода (В. 361), Юліян Баранюк (В. 371), інж. Михайло Нич (В. 397) і Іван Павлюк (В. 500).

В членській кампанії 1975-го року приєднано до кінця жовтня разом 2,363 члени.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Самі признаються

Хоча кремлівські верховоди та їхні підголоски в нібито „суверенних республіках" безперервно заперечують, що совєтський режим провадить політику русифікації, то брехливість тверджень комуністичних лідерів очевидна не тільки населенню Совєтського Союзу, але також світові. Факт, що Москва таки провадить політику русифікації всіх народів СССР доказаний інтелектуалістами України Валентином Морозом, Іваном Дзюбою, Святославом Караванським, Вячеславом Чорноволом та іншими, як також інтелектуалістами-дисидентами інших народів цієї останньої рабовласницької в світі імперії. Але навіть у контрольованих компартією газетах і журналах можна знайти докази, що совєтський режим продовжує і навіть скріплює русифікаційну політику царату, тобто старається „злити" всі народи і національності в один російський народ.

Доказом цих плянів Москви може послужити стаття „КПРС — організатор і натхненник братерської дружби і співробітництва народів СССР в умовах розвинутого соціялізму", поміщена в „Українському історичному журналі" за серпень 1975-го року. У статті, написаній істориком В.Ф. Панібудьласкою, находимо заяву, що на сучасному етапі компартія СССР свою національну політику базує на словах Леніна: „Соціялізм... дає повний простір 'симпатіям' населення і саме внаслідок цього полегшує і надзвичайно прискорює зближення і злиття народів". На те, що це „зближення і злиття народів" в дійсності має бути загальною русифікацією, вказують дальші слова статті: „Як у дальшому зближенні народів, так і у взаємозбагаченні братніх культур важлива роля належить російській мові, що стала мовою міжнаціонального спілкування". Отже хоча Москва говорить про „совєтський народ" та „інтернаціональну совєтську культуру", то в дійсності намагається засимілювати всі народи та національності в російський народ і встановити єдину російську культуру. Панібудьласка навіть пояснює методи, якими совєтський режим переводить цю русифікацію. Він пише: „Зростаючі маштаби комуністичного будівництва потребують постійного обміну кадрами між націями... Все це посилює міграцію населення між республіками... За таких умов з'являється все більше інтернаціональних виробничих колективів, а тим самим зростає і багатонаціональний склад республік, областей, міст". Самозрозуміло, що панівною мовою в таких „інтернаціональних виробничих колективах" як також у „багатонаціональних республіках, областях і містах" не буде грузинська, литовська чи українська мова, але буде нею російська мова.

Отже, як бачимо, самі совєтські історики та письменники доказують, що вся балаканина Москви про „совєтський народ" і „совєтську культуру" — це тільки обман, бо дійсною національною політикою московського режиму, як і його царського попередника була і є русифікація всіх народів тієї рабовласницької імперії.

ОН на манівцях

Співредактор нюйоркського щоденника „Ди Ню Йорк Таймс" К. Л. Солцберґер та політичні аналітики приходять до однозгідної думки, що Організація Об'єднаних Націй стається чимраз більше невигідною для країн з демократичними системами, з огляду на її парадоксальний внутрішній статут, який, до речі, укладали їхні таки демократичні правники. При укладанні цього статуту-правильника не було взято тоді під увагу, що географічна й політична ситуація в світі буде постійно мінятися, і проєктодавці, тобто демократичні держави, можуть одного дня опинитися у застрашаючій меншості в цій Організації. Творці ОН стояли тоді на становищі, що єдиним леґальним представником в тій організації може бути представник існуючого уряду і, бодай в перших двох десятиліттях після Другої світової війни, цього принципу додержувались більшість демократичних країн. Сьогодні ситуація змінилася. З-посеред 143 держав, членів ОН, тільки 25 можна окреслити демократичними, а абсолютна більшість з них (118), це країни, в яких панують диктаторські системи, або над народом владує тільки одна політична партія. Однак, не зважаючи на політичну систему в їхніх країнах, ці держави дуже зручно використовують для своїх власних потреб демократичні права на форумі ОН, ставлячи цю міжнародну організацію в дуже прикре політичне й навіть фінансове становище. Цю „демократичну техніку" знаменито опанували совєти та їхні сателіти і прихильники, які перетворили форум ОН для проповідування їхньої пропаганди і атаків на ЗСА.

Не дивно, що ОН переживає тепер поважну політичну і фінансову кризу, яка поглибиться в будучому, якщо зростатимуть антиамериканські настрої і ЗСА зменшать, або цілком припинять свою фінансову допомогу, яка становить біля 30 відсотків всього бюджету ОН. Продовжуючи дотеперішню практику, новоповсталі держави-члени зокрема т.зв. „третього світу", забивають останній цвях у домовину ОН — організації, яка в меншій чи більшій мірі допомогла їм вийти на міжнародний форум.

УВАН вшанувала І. Тиктора

Оттава (ОУПС). — З нагоди 30-річчя з дня оснування Української Вільної Академії Наук — УВАН 1945-1975 наділено почесною грамотою членства УВАН у Вільному Світі відомого культурно-громадського діяча й видавця Івана Тиктора, що тепер перебуває в Оттаві. Церемонія вручення грамоти відбулася в Національній Бібліотеці в Оттаві в приявності членів Ювілейного комітету проф. Яр. Рудницького, члена-основника УВАН із 1945 р., д-ра К. Віди й д-ра О. Борушенка, представника УВАН у Бразилії. Після церемонії в Національній Бібліотеці відбувся бенкет на пошану І. Тиктора в приявності родини й запрошених гостей.

Володимир Барагура

НЕ ДОБРЕ ВІДБИРАТИ ХЛІБ ДІТЯМ

„Не добре відбирати хліб дітям і кинути псам". Ці Христові слова, записані євангелистом Матеєм, можна розуміти не лише в їх найглибшому містично-переносному, чи в релігійно-філософському, але й у дослівному щоденно-практичному сенсі. Бо чим є наука Христова, як не практикуванням у житті тих правд, у які віримо, щоб у той спосіб дати живе свідоцтво вірі?

Світ побудований так, що Боже Провидіння дбає про кожну істоту: „Птиці небесні не орють і не сіють, а збирають", зате людині, яка обдарована безсмертною душею, розумом, інтелігенцією й волею, Бог призначив куди тяжче завдання — „в поті чола їсти свій хліб", здобуваючи його працею на землі, що „родить терня й будяччя". „Лисиці мають нори і птиці гнізда, а син чоловічий не має де голови приклонити".

Беручи до уваги це тяжке призначення людського роду на землі, Христос неодноразово дає першенство людині перед створіннями нижчого ґатунку, наприклад, Він пожертвував цілим стадом безрог, щоб врятувати біснуватого.

Тому й обов'язком людини є ставити людську істоту перед чотириногими, чи пір'ястими створіннями, і, коли станемо перед дилемою, кому допомогти — людині чи тварині, мусимо вибрати людину.

Багато з нас, яким доля пощастила поселитися в загосподарених країнах і закитіти в добробуті, тримаємо для розваги і приємности хатніх пестунів, зокрема котів і псів. Утримання домашньої тварини-пестуна, а дехто має їх кілька, не згадуючи вже про цілі їх колонії, — коштовне і клопітливе. Треба цю тварину купити, годувати її, дати їй ветеринарну опіку, навчити порядку й послуху, голубити, платити за неї податок, чепурити, водити на прохід, деколи примістити в тваринному гуртожитку. Коли обчислити кошт утримання тварини, він винесе поважну суму.

Не виступаючи проти тримання й піклування тваринами, не заперечуючи гуманности й інших позитивів такого вчинку, поставмо собі питання: чи бодай приблизно таку саму грошову суму, стільки саме труду часу, уваги й любови віддаємо потребуючій людській істоті?

Багато наших земляків живуть у країнах економічно відсталих, або в таких, де через нехіть до чужинців чи політичні ускладнення годі їм добре влаштуватися, й їхні діти потребують допомоги, щоб бодай їхня доля стала кращою.

Добре, коли дехто з нас ситуований так, що може поділити шматок хліба поміж чотириногим пестуном і дитиною. Але коли когось на те не стати — даймо першенство дитині.

З дитиною, якій зобов'язуємося допомагати, матимемо куди менше клопоту, ніж з пестунчиком. Ця опіка на відстань. Якщо хтось не бажає, не мусить навіть знати, хто його підопічний, де живе, як називається. Ввесь труд зробить за спонзора харитативна установа, через яку він подає помічну руку.

Найбільш систематичну, найкраще зорганізовану й розбудовану допомогову акцію веде реферат суспільної опіки Централі Союзу Українок Америки, який головну увагу звернув на стипендії для дітей і молоді середніх і високих шкіл у Бразилії. Спонзорові вистачить тільки раз на рік виповнити чека на суму 150 дол. (стипендія для учня середньої школи) або на 200 дол. (для студента коледжу чи університету) і вислати на адресу референтури.

Але акція СУА не єдина. Є ще інші: „Діти дітям", Українська Суспільно-харитативна Служба, „Серце і книжка", церковно-релігійні кола. Харитативну акцію треба розбудовувати вшир і вглиб, бо не тільки бразилійські діти потребують допомоги, але й діти у інших країнах Південної Америки, в Німеччині, Австрії, в сателітських країнах, не згадуючи про Рідний Край, куди не маємо доступу. Покищо на перше місце поставлено дітей, але допомоги потребують і дорослі — самітні старі люди, хворі, немічні, каліки, інваліди. Загострюється щораз більше потреба дому для людей похилого віку.

Дитині можуть допомогти ті, що мають власних дітей, і бездітні і ті, які вивели своїх дітей у люди та, забезпечивши свою старість, можуть добрим ділом опромінити свій старший чи й похилий вік.

Такий акт дасть почуття внутрішнього вдоволення за виконане добре християнське діло і не лише допоможе індивідуальній молодій людині влаштувати собі краще життя, але й скріпить наш національний потенціял у вільному світі, підвисе його соціо-економічний і культурний рівень та бодай частинно вирівняє ці втрати в людях, яких ми зазнали на Рідних Землях.

На нас, українців у ЗСА, Канаді, Австралії, яким доля пощастила поселитися в країнах з високим життьовим стандартом, звернені очі наших дітей у країнах господарсько-відсталих, а їх уста просять у нас допомоги, яка дала б їм змогу влаштуватися так, щоб їх життьова нива родила менше терня й будяччя, а вирощувала корисні плоди для них і для нашої збірноти.

Не кладім у їх простягнені руки каменя замість хліба і вужа замість риби. Бо зле відняти хліб дитині й кинути собаці...

В. Чапленко

ПРО ОРИҐІНАЛ, НАПИСАНИЙ КУЛЬКОВИМ ПЕРОМ

У своїй статті „Історія і зміст одного відкритого листа", надрукованій у „Свободі" з 19 вересня ц. р., я висловив був побажання, щоб утривалення „Відкритого листа" Миколи Руденка як історичного документа було основане на його російськомовному оригіналі, бо надрукований у „Свободі" текст викликав деякі застереження. Внаслідок цього мого побажання мені надіслано фотокопію оригіналу Руденкового листа. Тож я тепер маю змогу порівняти надрукований український переклад з цим оригіналом. У своїм „Листі" М. Руденко пише, що він, не мавши друкарської машинки, робить тепер кульковим пером копій не менше, як на машинці, і цей його оригінал, справді, написаний таким пером. Звідси походять деякі технічні дефекти цього оригіналу, бо автор пише майже однаково літеро „н" і „п" та „о" й „а", і, наприклад, в одному місці слово „под", потрібне для змісту речення, можна читати, як „над". Є пропуски переплутання літер, але це можливе і в машинописах. Взагалі ж сказавши, Руденків рукопис читати легко, а через те нам, з одного боку ясно, що хотів сказати в своєму „Листі" автор, а з другого — ми не можемо з цього „листа" довідатись, чого він не сказав, побоявшись порушити зобов'язання, дане на допитах під час ув'язнення. Тим то нам невідома й справжня причина його арешту. Він бо написав у „Листі" так: „Слід з'ясувати: хоч „Економічні монологи" в мене забрано разом із статутом „Міжнародної амнестії", проте ні критики Маркса, ні моєї участи в найгуманнішій з усіх організацій за мою провину не вважають, — вишукують інше — те, чого немає й не було". В іншому місці він пише, що хоч його через два дні випустили з в'язниці, але „звинувачення залишилося". Знавши брежнєвську „національну політику" на Україні, ми можемо тільки припускати, що його звинувачують у „страшнішому" за критику Маркса й участь у Міжнародній амнестії для Москви „злочині" — в „українському буржуазному націоналізмі". Це я: той „злочин", що в ньому звинувачують усіх українців, борців за права людини, які поєднують це й з обороною права українського народу на своє існування. Цих наших борців Москва ізолює від усього світу, не дає їм змоги виростати на такі постаті, як росіянин Солженіцин та Сахаров, і тим „заслужувати" нобелівські нагороди. Таке звинувачення М. Руденка цілком імовірне, бо він навіть у цьому „Листі" виявляє свій цілком виразний український патріотизм. Адже він на самім початку цього листа протестує проти того, що його заарештовано з наказу прокурора м. Москви. „Ушановано мене так, — пише він з іронією, — хоч живу я не в Москві, а в Києві — столиці суверенної держави, повноправного члена ООН". Він пишається тим, що „український філософ С. Подолинський" мислив негірше за К. Маркса...

Оцим поєднанням вселюдського з українським і дорогий для нас Микола Руденко. Теперішня боротьба відважних людей всередині т. зв. „Радянського Союзу" з московською тиранією подібна до боротьби відважних людей у другій половині XIX ст. з російським царатом. Серед тодішніх борців, як відомо, було немало й українців з походження, але таких, що боролися взагалі за „землю й волю", забуваючи про те, що українському народові потрібне було ще збереження своєї національної самобутности. Ми знаємо, що є й тепер такі. Можливо, що до цієї катеґорії належить згадуваний у Руденковім „Листі" московський член „Міжнародної амнестії" „Твердохлєбов", як про це свідчить його прізвище, а вже напевно це можна сказати про ген. П. Григоренка. Він обороняв Синявського й Даніеля, за кримських татар потрапив навіть до божевільні, але ніде й ніколи не згадав про жорстокі переслідування нашої інтеліґенції, русифікацію нашого народу. Недавно у Вашінґтоні демонстровано фільм, зроблений в Америці за Григоренковим щоденником, зміст цього фільму докладно передано через „Голос Америки" 21 жовтня ц. р., я це чув і переконався остаточно в сказаному вище.

Тож не диво, що його сина Андрія випущено на Захід з усією родиною, могли б, напевно, випустити й його, якби він, стара вже людина, захотів виїхати. Інакше сказавши, з ними Москва поводиться так, як зі своїми росіянами, — як це зробили з Солженіциним, з з київським російським письменником В. Некрасовим і з багатьома іншими. Між іншим, і Андрій Григоренко в інтерв'ю, даному, здається, для радіо „Свобода", українців поставив після татар, та й то, либонь, тільки через те, що те інтерв'ю брав у нього український працівник радіо „Свободи" (я знаю це інтерв'ю з української преси).

З огляду на сказане у наше завдання на еміґрації входить популяризація Миколи Руденка у вільнім світі Заходу, а для цього треба насамперед ознайомити наших людей, нашу університетську молодь з його своєрідним щодо змісту „Листом", як я це частково з'ясував у отій першій своїй статті про нього. Його, цього листа, треба наново перекласти на українську мову, бо надрукований у „Свободі" переклад дуже відбігає від норм сучасної української літературної мови. У попе-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Анатоль Курдидик

Писана кров'ю і баґнетом

ВЕЛИКА КНИГА: „УКРАЇНСЬКА ГАЛИЦЬКА АРМІЯ" Л. ШАНКОВСЬКОГО

Майбутній історик української книги, зокрема з ділянки історії, не зможе зробити українцям у вільному світі докору: ця їх частина, що прибула на Захід після Другої світової війни, зокрема вклала у книжкову скарбницю України ряд книг, які матимуть постійну й високу вартість та доказуватимуть беззастережну відданість політичних втікачів своїй Батьківщині. В умовинах, в яких ці українці знайшлися, вони не тільки виконали почесно свій обов'язок у тій царині, — вони зберегли і доповнили те, що в Україні смертельний її ворог — москаль — намагається нищити без решти; більш того — навіть цього московсько-комуністичного сатрапа заставили вони зробити ряд видань, які без їх книжкової активности ніколи не були б появилися.

Пригадуємо: Енциклопедія Українознавства заставила окупантів України і їх підручних видати т. зв. Українську Енциклопедію, реґіональні збірники заставили їх пустити у світ архибрехливу „Історію міст і сіл України", монументальна „Археологія України" проф. Яр. Пастернака спровокувала Москву й Київ кинутись до публікацій і в тій ділянці, — і так далі. В якійсь мірі стався парадокс: у книжковій ділянці окупант України веде контрофензиву, витрачає мільйони рублів і гори паперу, щоб протиставитись тому наступові Правди, провід якої перебрала у свої руки насамперед наукова й інтелектуальна верхівка т. зв. третьої еміґрації, злучивши для тієї справи свої руки й уми з іншими поколіннями української еміґрації. На полицях світових бібліотек та наукових центрів стоять уже поважні вагомістю правдивої інформації про Україну книги, що їх видала ця еміґрація, ворог лютує, проте не в силі без них обходитись, а ті в Україні, що не втратили ще українського серця і духа, читають їх потайки так, як колись перші християни святі книги, вчаться з них і, дякуючи нам за ці книги, вірять в остаточну перемогу нашої правди.

Вінніпеґ додає до цього арсеналу правди тепер ще одну вартісну історичну книгу. Повний її заголовок: Лев Шанковський — „Українська Галицька Армія — Воєнно-історична студія". Вінніпеґ 1974; видав хорунжий Українських Січових Стрільців Дмитро Микитюк. Всіх сторінок у книжці 394 битого тексту, повного історичних дат, звітів, з'ясувань, порівнянь, таблиць, документів та статистик, — решту займають — Слово Автора, формальні сторінки, заголовні, дві з життя автора, зміст та — і це каже найкраще про книгу — 40 битих сторінок бібліографії: Використана література (українська, московська, англійська, французька, німецька, польська) — 4 сторінки. Показник військових частин — 8 сторін, Тематичний показник — 6 сторін, Географічний показник — 8 сторін і Показник імен — 13 сторін. Список 25-ох таблиць, що є у книзі, забрав ще одну сторінку.

Я мав нагоду не прочитати, а справді пережувати книгу. Л. Шанковського. Вирівнюючи її мову та тричі перечитавши всю її коректу, можу, як мабуть ніхто інший, ствердити якість її змісту, речевість і науковий спокій її реєстрації з'ясувань підсумків, висновків та заключень, неподибувану досі, — я знаю майже всі наші видання про Визвольну Війну України 1917-1923 років і більшість їх маю в себе, — скрупулятність в уточнюванні фактів, подій і людей, таку ж основну аналізу історії Української Галицької Армії, поодиноких її етапів, походів і окремих дій, врешті насиченість цифрами, датами і прізвищами, яку має мало який другий наш історичний та документальний твір. Моя скромна співпраця біля цього монументального видання була справжньою приємністю вже хоч би тому, що його автор, — проф. Лев Шанковський, для якого маю найвищий подив за його працьовитість і найвищу шану за створення цього пам'ятника Українській Галицькій Армії десятками непорушних джерел, документів, доказів і арґументів підбудовував усе те, що було відоме про УГА з інших джерел і про що знаю здебільша і я, але розкривав такі ж десятки незнаних ситуацій, ускладнень, буденних геройств у програх і перемогах, що від цього в мене — я певний, що і в кожного, хто прочитає цю книгу, наростає безмежна гордість на ту частину світлих і лицарських збройних сил України, яка загально знана під скромною назвою Українська Галицька Армія.

У цій історичній книзі є й страшні та болючі правдою сторінки про відвічні наші гріхи, що рідше проявлялися в самій УГА, як у відношенню до своїх таки „братів", але Лев Шанковський розглядає їх спокійно, наче лікар рани й пухлятини, пробує знайти їх причини, стверджує їх стан і наслідки та намагається знайти для них запобіжні в майбутньому засоби. А втім ці „чорні рядки", трансфразуючи заголовок книги спогадів з 1918-1920 рр. д-ра Ан. Чайковського, — тільки маленька тінь величного геройського подвигу Української Галицької Армії, яка від звичайного стрільця до найвищих командирів була, є і буде зразком національної армії, з найвищим патріотизмом, почуванням обов'язку, стійкістю в усяких, хоч яких лячних положеннях та перспективах, відпорністю на всякі деструктивні впливи й аґітації, просто леґендарної, якщо взяти до уваги жахливі об'єктивні умовини дії Армії — боєздатністю і ві-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Делеґати на Міжнародну Жіночу Конференцію в Мехіко звітують

(2)

До розв'язки проблем не дійшло і майбутнє покаже, хто візьме верх — державні і загосподарені народи з натиском на рівноправність жінки, чи народи економічно недорозвинені з підкресленням розв'язки соціяльно-економічних проблем, як передумови визволення жіноцтва.

Український жіночий рух мусить слідкувати за тими тенденціями і за ходом майбутніх подій та мати на них активний вплив.

З емоційним наснаженням звітувала пані Каміля Смородська. Вона відірваними мазками накреслювала свої діялоги з совєтськими, американськими й іншими делеґатами, нав'язуючи з ними контакти на особистій, людській базі. Ці контакти дали конкретні наслідки у численних запитах про українську справу, у бажанні мати інформаційну літературу, у запрошеннях на прийняття, зустрічі, конференції й сесії з просьбою мати на них слово. Американські й інші чужонаціональні делеґати висловлювали признання і подив українкам за їхню акцію. Звітодавчиця отримала пропозиції написати статті до різних англомовних часописів і досі появилося їх три.

Поруч того вона виконувала свої обов'язки, які накладала на неї делеґація, чи диктувала потреба хвилини, при чому треба було керуватися економікою часу і сил.

Вона горда тим, що репрезентувала українок вільного світу і з конференції вернулася ще більше утверджена в своїх українських почуттях і переконаннях та в українській правді, ніж була досі.

Координатор адвокат Андрій Семотюк, що зробив корисне враження людини ділової і безсторонньої, яка вміє відрізняти велике від дрібного, звернув увагу на труднощі, з якими зустрілася делеґація, а саме на деконьюнктуру й непопулярність українського питання, в наслідок чого ніхто з делеґатів-чужинців не відважився піднести його на офіційній конференції ОН, ні як цілости, ні в обороні політв'язнів. Вимовним виявом того була загальниково-вимінаюча відповідь ген. секретаря ОН Курта Вальдгайма, що на пресовий конференції на летовищі, запитаний однією українкою, які заходи зробив у справі звернення до нього свого часу трьох засланих українських жінок, відповів: „Роблю все можливе..."

На думку координатора делеґація поробила колосальну працю, влаштовуючи зустрічі для світової преси, отримавши права акредитованих кореспондентів, відкривши власне бюро інформації, відбувши зустріч з през. Педром Охедою, під час якої д-р Маруся Бек вручила йому меморандум в справі ув'язнених жінок.

Дводенна голодівка привернула увагу чужинецької, зокрема американської і мехіканської преси, яка вміщувала фото-репортажі.

Пороблено заходи, щоб на офіційній конференції ОН делеґати піднесли українську справу, але цей крок не мав успіху з уваги на неприятливий політичний клімат. Адв. Семотюк зацитував кілька голосів чужомовної преси.

Всі здобутки й успіхи делеґації були наслідком сукупних зусиль українських жіноко-делеґаток, які працювали жертвенно й поставили довірену їм справу на високий рівень.

А. Семотюк є тієї думки, що критика неґативного подзвіння конференції повинна закінчитися, а пора глянути в майбутнє, бо справа, почата в Мехіко, продовжується на генеральній асамблеї ОН. Тепер всі зусилля треба зосередити на позитивну акцію на терені ОН.

Доповідач закінчив цитатою із звернення українських жінок, політичних в'язнів до українців за кордоном, в якому вони з'ясували ставлення московсько-совєтських чинників до позитивних дій нашої еміґрації.

У живій і деколи гарячій дискусії по стороні неґативів піднесено недоліки підготовчого, організаційного і тактичного порядку, відсутність досвіду й дипломатичної гнучкости у підході до проблем і ситуацій, що непередбачено виринали, певну дозу еґоцентризму, різниці світоглядово-ідеологічні, що інколи утруднювали координацію, як спаяного тіла, брак речника, що виступав би в усіх випадках від цілої делеґації.

У позитивах підкреслено відважну поставу делеґації, її наполегливість у представленні української справи в цілості й становища українських в'язнів, як теж української жіночої проблематики, що викликало подив чужинців, зокрема американської делеґації. Дальші позитиви, це нав'язання контактів офіційних і приватних з різними національними групами, організаціями, впливовими особами політичного і жіночого світу, інформації, що довели до відгуків у чужомовній пресі, передання меморандуму през. Охеді, зустріч з американським амбасадором, прийняття для чужинецьких делеґатів.

Підсумовуючи виступи делеґатів і висліди дискусії, голова СУА Іванна Рожанковська в заключному слові ствердила, що пора закрити дискусію над другорядними справами, а глянути на цілість і істоту проблеми. Недотягнення й недоліки та помилки повинні стати предметом розгляду наших центральних установ, тож не варт перемелювати їх у безконечність на публічному форумі. Це допоможе у майбутньому їх уникати.

Делеґатки СУА виконали совісно й чесно свою місію, діяли за вказівками Централі й за те належиться їм признання й подяка від Головної Управи СУА. (В. Б.)

(Кінець)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Пані Марія Хмільовська та її внуки, члени 489-го Відділу УНСоюзу: Богдан Бойців (10 років), Андрій Бойців (8 р.), Павло Качмар (4 р.), Михайло Кагмар (1 р.), Христина Кургі (3 р.) і Зірка Крупка (1 р.).

Тамара (7 років), Олександер (9 р.), Ляна (6 р.) і Віктор (11 р.) діти Теодора Леонтовича, нові глени 489-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку.

Григорій Гриник, син Тараса і Катерини Гриник, новий глен 283-го Відділу УНСоюзу в Обирн, Н. Й.

Ніна Спин, доня Василя та Гільдеґард Спин, нова гленка 283-го Відділу УНСоюзу в Обирн, Н. Й.

Ренді Стрел, син Филипа і Тамари Стрел, з дому Сагайдагна, глен 327-го Відділу УНСоюзу в Гемпстеді, Н. Й. Мати цього члена деп. молоді, це перша королева краси „Союзівки" („Міс Союзівка"), колишня панна Тамара Сагайдачна.

Христофер Скат Гамалій, 9-рігний син Анатолія та Каролин Гамалій, новий член 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Подбала про те, що Христофер став членом УНСоюзу його прабабуня пані Анна Дубляник.

ЧЕТВЕРТА ГЕНЕРАЦІЯ СОЮЗОВЦІВ

В Рочестері і поза ним такі імена, як Шевчук і Гузар є майже синонімами з УНСоюзом з уваги на їхню активність в цій великій установі, що сягає майже піонерських часів. Свідчать про це два наймолодші члени УНСоюзу, що становлять уже четверте покоління Гузарів-Шевчуків в УНСоюзі, показані на цій фотознімці.

По правому боці на фото цей „серйозний" юнак називається Андрій Роберт Константин Гузар. Народився він 11-го червня цього ж таки 1975-го року. Андрієм назвали його в честь його прадіда Андрія Гузара, який має тепер 83 роки та був співосновником Союзового Відділу, Т-ва ім. Тараса Шевченка, в 1923-му році. Роберт — це батько Андрія Роберта і він є асистентом секретаря 289-го Відділу УНС. Третє ім'я цього наймолодшого союзовця, Константин ,надано йому на честь його материнського прадіда, Константина Шевчука, одного з найактивніших союзовців протягом довгих років, тепер предсідника 217-го Відділу, Б-тва св. Йосафата.

На фото зліва — дуже рідний, бо народжений того самого дня 11 червня 1975 р. брат Христофер Михайло Василь Гузар. Його перше ім'я — Христофер надано йому за святим Христофером, але Михайлом уже називається його ще один прадід Михайло Блищак з Аллентавну в Пенсильвенії. Василем названо його в честь його дідуся Василя Гузара, колишнього головного радного УНСоюзу і тепер секретаря 289-го Відділу, Т-ва ім. Тараса Шевченка.

Мати юнаків — це Патриція з Блищаків Гузар. В родині є ще 4-літня доня Дженіфер Лінн, очевидно також членка УНСоюзу.

Анна Марія Галущак, доня Марії та Олександра Галущаків, нова членка 171-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сити, Н. Дж. Записала маленьку Аню в члени її бабуня Ева Чекай, якої вся родина є гленами УНСоюзу.

Михасик Чижовиг, син Анни і Євгена Чижовига, відомого спортового діяга УСТ „Чорноморська Січ", директора і головного тренера копаного м'яча Спортової Школи УСТ „Ч. Сіг" і останньо визнаного Олімпійським Комітетом ЗСА кандидатом - тренером на Пан - Американські Ігрища в копаному м'ягі, що відбудуться в Мехіко Ситі 12-26 жовтня ц. р. Євген Чижовиг є гленом 214 Відділу УНСоюзу при УСТ „Ч. Січ", в якому на протязі років є в Управі Відділу.

Ілько Марко Спин, син Василя і Гільдеґард Спин, новий глен 283-го Відділу УНСоюзу в Обирн, Н. Й.

Ніколе Гамалій, 8-рігна доня Анатолія та Каролини Гамалій, нова гленка 204-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Подбала про те, щоб Ніколе стала гленкою УНСоюзу її прабабуня пані Анна Дубляник.

Василь Панчишин, народжений у Вудбайні, Н. Дж., належить уже до другого покоління українців в Америці. Говорить добре по-українськи. Закінгив з успіхом (золота медаля) середню школу у Мілвіллі, Н. Дж., присвятився студіям моторів Дізеля. На 13-му році життя у вересні 1968 року придбав грамоту на $1,000.00, а на 20-му році життя у вересні 1975 на $2,000.00, отже разом на $3,000.00 життьового забезпегення у рідній установі. Мама і Тато є гленами УНС.

Вітаємо, Дорогий Василю, з успіхами!

Д-р Роман Саповиг
секретар 378 Відділу УНС

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1975 Р.

Місяць вересень придбав УНСоюзові 274 нових членів забезпечених на загальну суму 730.000 долярів і тим самим був найкращим цього року як під оглядом організаційним, так і сумою забезпечення. Можна б радіти цим числом, якщо б число втрат за той час не виносило понад сотню членів і тим самим по стороні зиску за вересень залишилося лише 152 члени. Ця втрата є болюча тим, що це не був вакаційний місяць, але перший місяць осені, яка по традиції була завжди щедрою в нові члени.

Щоб не дай Боже, не проґавити осіннього часу, а головно останніх двох місяців цього року, закликаємо всіх, а зокрема наших випробуваних в постійній розбудові УНСоюзу організаторів, секретарів й інших відділових, окружних і головних урядовців, щоб всі взялися до інтенсивної організаційної праці, щоб надробити втрачене й занедбане. Діягнозою на втрачене — це нові члени, які є запорукою росту й світлої майбутности цієї Богом бережено̧ї всеукраїнської установи.

З нагоди Міжнародного Року Жінки, Комісія Жіночих Справ при Головному Уряді УНСоюзу звернулася з апелем — закликом до всіх членок — жінок УНСоюзу Америки й Канади, щоб кожна з них в цьому році придбала одного символічного члена. Важаємо, що цей заклик на часі тому вповні його піддержуємо, а при тому апелюємо до 40.000 членів — жінок УНСоюзу відгукнутися на заклик Комісії для Жіночих справ і збагатити УНС новими членами, щоб було що передати новому поколінню, так як нам передали наші піонери.

Згадуючи на вступі, що місяць вересень був найкращим під оглядом організаційним вважаємо за наш обов'язок відмітити найкращі Округи та їхніх секретарів організаторів і скласти їм подяку за віддану працю. Приємно є нам відмітити Округу Клівленд, головою якої є інж. Фур. Округа придбала 33 нових членів забезпечених на 135.000 долярів, а за 9 місяців вже мають придбаних 166 членів забезпечених на суму 583.000 долярів. Придбавши так поважне число нових членів ця Округа заняла друге місце на табелі найбільшого числа нових членів серед 30-ти Округ, а перше місце за сумою забезпечення. До придбання так поважного числа нових членів у вересні найбільше причинилися секретарі Богдан Дейчаківський і Михайло Кіґічак. Признання належиться також Окрузі Нюарк, яку очолює Юліян Баранюк за придбання 31 членів забезпечених на суму 347.-000 долярів. До придбання так поважного числа нових членів найбільше причинилися секретарка 340-го Відділу Софія Оріховська і секретарка 214-го Відділу Анна Твардовська. Не можемо поминути і Округи Чікаго, яку очолює Михайло Ольшанський тому, що перший раз цього року вони придбали в одному місяці 29 членів і тим самим з п'ятого місця в родині 30 Округ перейшли заслужено на третє місце. Першуном за придбання найбільшого числа нових членів дальше Філядельфійська Округа, якою керує її енергійний голова Петро Тарнавський. Коли говорити про відсоткове виконання цьогорічної організаційної квоти, то першуном між всіма Округами є колиска народження УНСоюзу, а саме Округа Твердого Вугілля — Шамокін, яку очолює Тимко Бутрей як голова і Михайло Гентош як почесний голова. Цьогорічна квота цієї Округи виносила 130 членів, а вони вже придбали 136 членів. Подяка за такі блискавичні успіхи належиться секретарям: Йосифові Чабанові, Іванові Петруневі, Михайлові Гентошу, Тимкові Бутрієві і Йосифові Сидорові.

Висловлюючи нашу подяку всім відділовим урядовцям, що причинилися до вересневих успіхів — кличемо й інших піти їхніми слідами тепер в останні місяці цього року. Хочемо вірити, що 63 союзові діячі, які досі вже придбали по десять, або більше членів і вже записали себе в аналах УНСоюзу, як його будівничі, не будуть єдиними, а прибуде ще вдвоє більше тих, які щиро бажають дальшого росту і розквіту УНСоюзу.

ЧЕМПІОНИ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ У ВЕРЕСНІ 1975 Р.

П. Ч.	Організатор	Число Відділу	Здобув членів	на суму	в тому АДД
1	В. Дейчаківський	233	17	$ 56,000	7 АДД
2	О. Чабан	242	10	29,000	2 АДД
3	М. Кіґічак	240	10	48,000	6 АДД

233 Б. Дейчаківський — 17

240 М. Кіґічак — 10

242 О. Чабан — 10

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ВЕРЕСНЯ 1975 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

Ч. В.	Організатор	Придбано у вересні	Сума забезпечення	АДД	Разом у 1975
	Округа БАЛТИМОР				
320	І. Малко	2	$ 8,000	1 АДД	6
	Округа БОСТОН				
178	Марія Беднарчик	1	$ 3,000		5
374	В. Гетьманський	1	1,000		2
	Разом:	2	$ 4,000		
	Округа БОФФАЛО				
127	Марія Гаравус	1	$ 1,000		8
304	Марія Гнатик	2	3,000		2
360	І. Гаврилюк	2	2,000		10
	Разом:	5	$ 6,000		
	Округа ЧИКАГО				
22	Олена Олек	2	$ 2,000		15
51	Б. Дейчаківський	1	5,000	1 АДД	
	М. Ольшанський	1	5,000	1 АДД	4
100	А. Цебак	2	3,000		2
106	А. Іванюк	4	16,000		
	В. Нечай	1	500		13
125	Гльорія Пащин	1	5,000		3
220	Е. Блідий	2	4,000		4
301	Б. Дейчаківський	2	10,000	1 АДД	11
379	М. Семків	2	2,000		22
399	Р. Припхан	2	2,000		9
423	С. Куропась	2	3,000		
	Б. Дейчаківський	1	1,000		
	М. Лаба	1	5,000	1 АДД	6
452	Марія Сцібело	2	4,000		5
472	Стефанія Кочій	3	11,000	2 АДД	11
	разом:	29	$ 78,500	6 АДД	
	Округа КЛІВЛЕНД				
112	Марія Капраль	1	$ 2,000		5
115	П. Бабич	2	6,000	1 АДД	22
180	Геновефа Жеребняк	1	5,000	1 АДД	8
233	В. Дейчаківський	10	53,000	4 АДД	36
240	М. Кіґічак	10	48,000	6 АДД	
	В. Дейчаківський	2	2,000		36
291	Л. Кусяка	2	4,000		9
295	С. Мотрович	1	3,000		6
366	В. Шмагло	1	5,000		6
364	В. Дейчаківський	1	5,000	1 АДД	
	В. Владика	1	1,000		
	В. Врездун	1	1,000		4
	$135,000 18 АДД		Разом:		33
	Округа ДЕТРОЙТ				
94	Р. Татарський	7	$ 27,500	2 АДД	
	Люба Васько	1	5,000	1 АДД	36
146	Г. Корбяк	1	1,000		7
292	П. Федик	2	7,000		17
309	П. Кобас	1	1,000		2
	Разом:	12	$ 41,500	3 АДД	
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ				
25	Квітка Стецюк	3	$ 3,000		27
170	Галина Гавриляк	3	2,000		13
171	Анна Чекай	1	1,000		12
270	С. Островський	2	2,000		14
281	М. Волошин	1	1,000		5
287	Мільдред Мілянович	1	1,000		5
	Разом:	10	$ 10,000		
	Округа МОНТРЕАЛЬ (Канада)				
448	М. Перейма	2	$ 2,000		3
465	Текля Мороз	4	18,000	1 АДД	20
473	Віра Ваніт	2	2,000		3
474	Дарія Манило	4	16,000		4
	Разом:	12	$ 38,000	1 АДД	
	Округа НЮАРК				
27	В. Сенежак	1	$ 5,000		7
37	Анна Гнатюк	2	4,000		16
76	М. Демчук	3	8,000	1 АДД	18
172	С. Гавриш	2	6,000	1 АДД	
	В. Осадчук	2	2,000		9
214	С. Гавриш	3	3,000		
	О. Твардовський	5	23,000	4 АДД	10
234	Е. Іванців	1	5,000	1 АДД	8
340	В. Оріховський	3	12,000		
	Софія Оріховська	8	35,000	5 АДД	27
371	Ю. Баранюк	1	1,000		8
	Разом:	31	$104,000	12 АДД	
	Округа НЮ ГЕЙВЕН				
12	В. Лучкань	1	$ 1,000		5
277	С. Кравець	1	1,000		7
370	Г. Гіна	1	1,000		7
414	І. Телюк	2	10,500		15
	Разом:	5	$ 13,500		
	Округа НЮ ЙОРК				
5	М. Хоманчук	2	$ 1,000		14
8	Марія Кульчицька	3	11,000	2 АДД	20
16	М. Москаль	1	500		8
158	О. Саноцький	2	10,000		17
203	Ольга Жук	2	1,000		2
256	Ольга Недошитко	1	2,000		4
267	І. Флис	1	1,000		11
325	Марія Лисогір	1	1,000		2
455	П. Фуґа	2	2,000		9
457	Надія Литвиненко	1	500		1
	Разом:	16	$ 30,000	2 АДД	
	Округа НІЯГАРА (Канада)				
458	Д. Пищ	3	$ 30,000		19
461	М. Шпурко	2	2,000		8
	Разом:	5	$ 32,000		
	Округа ПАССЕЙК				
42	П. Головачук	6	$ 5,000		
	І. Хомко	4	14,000		28
	Разом:	10	$ 19,000		
	Округа ПЕРТ АМБОЙ				
168	І. Бабин	1	$ 1,000		1
209	В. Оріховський	2	2,000		2
353	В. Оріховський	2	2,000		18
372	Й. Ярема	1	5,000		15
	Разом:	6	$ 10,000		
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ				
32	Я. Лебідь	1	$ 2,000		5
83	С. Гавриш	1	2,000		18
173	П. Щерба	1	1,000		8
245	М. Голінко	2	10,000	2 АДД	5
321	Д. Чук	1	1,000		5
347	Катерина Гордон	1	1,000		5
375	І. Даньківський	1	2,000		10
378	Р. Сапович	1	2,000		1
430	І. Кніґницький	3	11,500	2 АДД	
	М. Тимків	1	1,000		15
479	М. Куриляк	1	500		1
	Разом:	14	$ 34,000	4 АДД	
	Округа ПІТСБУРГ				
63	М. Турко	4	$ 4,000		22
113	І. Ярчак	1	500		8
120	В. Рефт	3	11,000	1 АДД	11
276	С. Іваницький	2	2,000		20
	Разом:	10	$ 17,500	1 АДД	
	Округа РОЧЕСТЕР				
217	Т. Кубарич	1	$ 1,000		23
316	В. Гавриляк	1	2,000		14
367	В. Попович	1	500		9
437	М. Малинівський	2	2,000		9
	Разом:	5	$ 5,500		
	Округа СКРЕНТОН				
406	М. Мартинюк	3	$ 7,000		3
	Округа ШАМОКИН				
7	Олена Словік	1	$ 3,000		3
9	В. Саляк	1	500		2
78	І. Петрунцьо	7	12,000	1 АДД	22
242	О. Чабан	10	29,000	2 АДД	40
305	М. Гентош	2	2,000		15
	Разом:	21	$ 46,500	3 АДД	
	Округа СИРАКЮЗИ - ЮТИКА				
39	І. Пиндус	1	$ 1.500		
	Е. Іванців	1	1,000		10
121	В. Кобіто	9	10,000		43
271	І. Чопко	4	8,000	1 АДД	16
283	Ю. Гавришків	2	5,000		3
330	І. Мартинюк	1	1,000		1
484	В. Запаранюк	1	10,000		11
	Разом:	19	$ 35,500	1 АДД	
	Округа ТОРОНТО (Канада)				
402	Анна Бурій	1	$ 2,000		3
441	Д. Заневич	1	2,000		6
442	С. Левицький	1	2,000		14
460	Р. Горнич	4	20,000	2 АДД	13
	Разом:	7	$ 26,000	2 АДД	

(Закінгення на стор. 4-ій)

Звідомлення Організаційного Відділу УНС

(Продовження зі ст. 3-ої)

	Округа ТРОЙ				
13	П. Шевчук	1	$ 1,000		9
57	М. Савків	2	3,000		8
150	І. Тарнавський	1	1,000		5
191	Р. Колодій	1	1,000		16
266	В. Труфин	4	6,000		14
	Разом:	9	$ 12,000		
	Округа ВІЛКС БЕРІ				
169	В. Стефурин	3	$ 3,000		6
	Округа ЦЕНТРАЛЬНА				
226	М. Кальба	1	$ 2,000		4
	Округа ЯНГСТАВН				
230	П. Ліщак	2	$ 10,000	1 АДД	15
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ				
28	В. Балабан	1	$ 1,000		2
257	П. Сильчак	1	1,000		9
	Разом:	2	$ 2,000		

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ВЕРЕСНЯ 1975 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Число Відд.	Здобув чл.
1	Б. Дейчаківський	233	56
2	В. Кобіто	121	42
3	В. Оріховський	353	42
4	О. Чабан	242	40
5	В. Дідюк	440	40
6	Р. Татарський	94	35
7	М. Кігічак	240	34
8	І. Одежинський	153	33
9	М. Федишин	155	29
10	Анна Гарас	47	25
11	П. Головачук	42	23
12	С. Гавриш	83	23
13	Т. Кубарич	217	23
14	М. Турко	63	22
15	І. Петрунцьо	78	22
16	П. Бабич	115	22
17	М. Семків	379	22
18	Б. Зорич	432	21
19	Квітка Степюк	25	21
20	С. Іваницький	276	20
21	Текля Мороз	65	20
22	Д. Пищ	458	19
23	А. Джула	161	18
24	Л. Блонарович	34	16
25	А. Саноцький	158	16
26	В. Колодій	191	16
27	І. Чопко	271	16
28	Олена Олек	22	15
29	Анна Гнатюк	37	15
30	П. Ліщак	230	15
31	М. Гентош	305	15
32	О. Ярема	372	15
33	М. Демчук	76	14
34	В. Труфин	266	14
35	С. Островський	270	14
36	В. Гавриляк	316	14
37	Олександра Дольницька	434	14
38	М. Хоманчук	5	13
39	Марія Кульчицька	8	13
40	О. Сидор	90	13
41	І. Гуцайлюк	147	13
42	Галина Гаврилюк	170	13
43	Е. Іванців	234	13
44	Юлія Ґуґлик	259	13
45	П. Федик	292	13
46	І. Кінгницький	430	13
47	Р. Горнич	460	13
48	В. Сачко	53	12
49	А. Кушнір	83	12
50	А. Іванюк	106	12
51	В. Квас	88	11
52	М. Вобечко	102	11
53	В. Рефт	120	11
54	Стела Расн	171	11
55	В. Палідвор	204	11
56	І. Флис	267	11
57	С. Ковальчук	380	11
58	Я. Карпяк	385	11
59	І. Телюк	414	11
60	В. Запаранюк	484	11
61	П. Фуґа	321	10
62	І. Гаврилюк	360	10
63	В. Шаран	407	10

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ВЕРЕСНЯ 1975 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Відділ	Місцевість	Здобув членів
1	121	Ром, Н. И.	43
2	242	Фраквілл, Па.	40
3	94	Гамтрамк, Міч.	36
4	233	Лорейн, Огайо	36
5	240	Клівленд, Огайо	36
6	42	Пассейк, Н. Дж.	28
7	25	Джерзі Сіті, Н. Дж.	27
8	340	Нюарк, Н. Дж.	27
9	47	Бетлегем, Па.	26
10	153	Філядельфія, Па.	26
11	217	Рочестер, Н. И.	23
12	63	Форд Сіті, Па.	22
13	78	Майнерсвілл, Па.	22
14	115	Кентон, Огайо	22
15	155	Перт Амбой, Н. Дж.	22
16	379	Чікаґо, Ілл.	22
17	8	Йонкерс, Н. И.	20
18	276	Ембридж, Па.	20
19	465	Ляшин, Квібек	20
20	458	Гамільтон, Онт.	19
21	53	Піттсбурґ, Па.	18
22	76	Нюарк, Н. Дж.	18
23	83	Філядельфія, Па.	18
24	161	Ембридж, Па.	18
25	353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	18
26	147	Алентавн, Па.	17
27	158	Бруклин, Н. И.	17
28	292	Детройт, Міч.	17
29	34	Річмонт, Вірдж.	16
30	37	Елизабет, Н. Дж.	16
31	191	Трой, Н. И.	16
32	216	Філядельфія, Па.	16
33	271	Елмайра, Н. И.	16
34	22	Чікаґо, Ілл.	15
35	230	Янґставн, Огайо	15
36	305	Магони Сіті, Па.	15
37	372	Плейнфілд, Н.Дж.	15
38	414	Ню Гейвен, Конн.	15
39	418	Торонто, Онт.	15
40	430	Філядельфія, Па.	15
41	5	Асторія, Н. И.	14
42	266	Амстердам, Н. И.	14
43	270	Джерзі Сіті, Н.Дж.	14
44	316	Рочестер, Н. И.	14
45	416	Гамільтон, Онт.	14
46	434	Монтреаль, Квібек	14
47	442	Торонто, Онт.	14
48	90	Централія, Па.	13
49	106	Чікаґо, Ілл.	13
50	170	Джерзі Сіті, Н. Дж.	13
51	259	Чікаґо, Ілл.	13
52	460	Лондон, Онт.	13
53	171	Джерзі Сіті, Н. Дж.	12
54	380	Орляндо, Флор.	12
55	407	Торонто, Онт.	12
56	88	Кергонксон, Н. И.	11
57	102	Клівленд, Огайо	11
58	120	Аліквіппа, Па.	11
59	204	Ню Йорк, Н. И.	11
60	261	Вільямставн, Н. Дж.	11
61	267	Вестбури, Н. И.	11
62	385	Мінеаполіс, Мінн.	11
63	301	Чікаґо, Ілл.	11
64	472	Чікаґо, Ілл.	11
65	484	Ютика, Н. И.	11
66	39	Сиракюзи, Н. И.	10
67	164	Бервик, Па.	10
68	214	Нюарк, Н. Дж.	10
69	360	Боффало, Н. И.	10
70	375	Філядельфія, Па.	10

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ВЕРЕСНІ 1975 Р.

П. Ч.	Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у вересні	Разом членів	на суму	у 1975 р. АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
1	Філядельфія	38	14	180	$ 411,000	13
2	Піттсбурґ	19	10	119	185,000	3
3	Шамокин	20	21	122	223,000	11
4	Аллентавн	12	—	53	140,500	13
5	Скрейтон	9	3	6	14,000	—
6	Вилкс Бери	9	3	15	23,500	—
	Разом:	107	51	495	$ 997,000	40
	Округа МЕРИЛЕНДУ					
	Балтимор	9	2	33	$ 104,000	10
	ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
1	Ню Йорк	34	16	156	$ 280,500	23
2	Сиракюзи-Ютика	13	19	93	152,000	6
3	Рочестер	9	5	62	83,000	2
4	Трой	7	9	53	87,000	6
5	Трой	10	5	32	77,000	7
	Разом:	73	54	396	$ 679,500	44
	ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ					
1	Нюарк	22	31	130	$ 346,500	31
2	Джерзі Сіті	11	10	88	164,000	11
3	Перт Амбой	12	6	76	142,000	5
4	Пассейк	7	10	42	102,500	2
	Разом:	52	57	336	$ 755,000	49
	ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МІЧИГЕН І ОГАЙО					
1	Чікаґо, Ілл.	35	29	158	$ 353,000	26
2	Детройт, Міч.	20	12	93	324,000	21
3	Клівленд, Огайо	20	33	166	583,500	50
4	Янґставн, Огайо	9	2	19	84,000	4
	Разом:	84	76	436	$ 1,344,500	101
	ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
1	Ню Гейвен, Конн.	19	5	66	$ 146,500	9
2	Бостон, Масс.	5	2	15	17,500	—
3	Вунсакет, Р. Ай.	6	—	10	26,000	1
	Разом:	30	7	91	$ 190,000	10
	ОКРУГИ ЗАХІДНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
1	Центральна	6	1	8	$ 14,000	1
2	Міннеаполіс, Мінн.	7	—	19	91,000	7
3	Ст. Луїз, Мо.	7	—	—	—	—
	Разом:	20	1	26	$ 105,000	8
	Необ'єднані Відділи в Америці	20	2	43	$ 97,500	9
	ОКРУГИ КАНАДИ					
1	Торонто, Онт.	26	7	117	$ 415,000	32
2	Монтреаль, Квібек	10	12	56	149,000	9
3	Ніягара, Онт.	9	5	50	204,000	7
4	Захід Канади	18	—	24	76,000	9
	Разом:	63	24	247	$ 844,000	57
	Загальна сума:		214	2,104	$ 5,116,500	328

СТЕПАН ГАВРИШ,
головний організатор

Свято-Покровський Празник парафії свв. Володимира і Ольги в Чікаґо

Уже ввійшло в традицію української католицької парафії свв. Володимира і Ольги в Чікаго відсвяткувати в році два празники. Перший празник святкує наша парафія при кінці липня в річницю свого заснування. 28-го липня 1968 р. у дні празника св. Володимира наш Блаженніший Патріярх Иосиф проголосив створення парафії свв. Володимира і Ольги. Від того часу наша парафія величаво обходить це Храмове Свято.

Не менше величаво обходить наша парафія день св. Покрови, бо це річниця входу до нової церкви, що відбулася два роки тому. Цього року ці святкування відбулися у днях 11 і 12-го жовтня. У суботу о год. 6-ій вечора відбулася Велика Вечірня із Всеночним у соборі свв. Володимира і Ольги, а безпосередньо по Вечірні о год. 7.30 веч. мистецький концерт парафіяльних ансамблів у авдиторії Школи Шопена. Програма концерту багата і різнородна. Започаткувала її мисткиня слова Рома Турянська літературним монтажем, а потім проводила програмою концерту. Парафіяльний хор „Прометей" під диригентурою проф. Р. Андрушка відспівав три пісні, а молоденька Н. Савин виступила із фортепіяновим сольо. Театральна Студія Молоді при парафії свв. Володимира і Ольги під мистецьким керівництвом Лілі і Люби Цепинських приготовила п'ять точок. Перша їхня точка це дуже оригінально виконаний Марш Молоді із піснею. Інші точки це танки: „Гуцульський танець", „Рушничок", „Запорожець" та „Гопак". Молодий український скрипаль Адріян Бриттан відіграв три сольові композиції при фортепіяновім супроводі проф. Ігоря Білогруда. Местро Любо Мацюк відспівав п'ять пісень при фортепіяновім супроводі Оксани Оришкевич. Неперевершені „Незабудьки", вокальне тріо у складі пань М. Костелини, О. Савини та В. Сурівки під мистецьким керівництвом М. Плешкевич, при фортепіяні Н. Савин, обдарували публіку трьома піснями. Наприкінці молоденький хор „Ватра" при осередку СУМА ім. М. Павлушкова під диригентурою О. Ференц та при фортепіяновому супроводі М. Гаврилюк відспівав три пісні. Всі точки були на високому мистецькому поземі і публіка винагороджувала виконавців рясними оплесками. Декорацію сцени оформив П. Зеліско за мистецьким проєктом Р. Завадовича мол. По закінченні концерту парох парафії свв. Володимира і Ольги о. крил. М. Бутринський подякував всім тим, що вклали багато праці у підготові і виконанні успішного концерту. Особливу подяку він склав позамісцевим гостям, які із різних сторін та Канади прибули на наші Свято-Покровські святкування. Гості прибули із Клівленду, Філядельфії, Кергонксону, Гартфорду Боффало, Рочестеру, Ню Гейвену, Ню Йорку, Вашінґтону, Торонто — Канада та інш. При тому він підкреслив, що із парафії св. Покрови у Клівленді прибули два автобуси під проводом пароха о. крил. Миколи Павлишина.

По концерті Братство Молоді свв. Бориса і Гліба при нашій парафії влаштувало у своїм осередку прийняття для учасників концерту та позамісцевих гостей.

У неділю 12-го жовтня о год. 11 ранку відбулася Врочиста Торжественна Літургія. Перед Службою Божою настоятель собору о. крил. М. Бутринський поблагословив розмальоване святилище собору — роботи артиста—маляра Івана Дикого.

Божественну Літургію відправив наш сеньйор о. крил. Павло Джулинський у сослуженні місцевих отців о. крил. М. Бутринського, о. д-ра І. Тилявського та о. І. Кротця та позамісцевих отців о. крил. М. Павлишина та о. Л. Любинського із Гартфорду, Коннектикат. Проповідь виголосив гість із Клівленду о. крил. М. Павлишин.

Опісля відбувся в авдиторії Собору празниковий обід — бенкет із програмою. Присутніх на бенкеті—понад 500 осіб. Бенкет відкрив коротким словом та привітом головний радний д-р Ол. Фаріон та передав дальше ведення свята настоятелеві парафії о. крил. М. Бутринському. Першою точкою програми був виступ юних бандуристів. При парафії відкрилась недавно школа гри на бандурі, до якої вписались діти різних парафій. Школу провадить Олексій Пошиванич. Мимо короткого часу (тільки 11 лекцій) юні бандуристи виступили із трома піснями. Це повинно бути заохотою для інших батьків післати своїх дітей до школи гри на бандурі. Головним промовцем свята був д-р Яр. Кривяк із Клівленду, заступник голови Т-ва за Патріярхальний Устрій. У своїй промові насвітлив він наші намагання до осягнення патріярхату та вказав на перепони, які ми зустрічаємо з боку чужих та на жаль і своїх чинників у нашій праці. Висловив однак глибоку віру, що наші намагання увінчаються успіхом.

На зміну виступив дівочий квартет „Червона Рута" із осередку СУМА ім. М. Павлушкова та при фортепіяновім супроводі М. Гаврилюк відспівав три пісні.

В міжчасі провідник свята о. крил. М. Бутринський представив президіяльний стіл, відчитував письменні привіти від різних товариств та подавав до відома імена жертводавців, які з нагоди свята Покрови склали пожертви на будівельний фонд.

Із усними привітами виступили д-р З. Голубець, голова Парфіяльної Ради новоствореної парафії св. Архистратига Михаїла у Філядельфії. Парохом нової парафії є о. Л. Любинський. Промовляв ще о. архимадрит Вол. Тарасевіч, настоятель білоруської парафії Христа Спасителя. У своєму привіті (білоруською мовою) підкреслив, що нас єднає одна ціль, бо ми боремося за національно-релігійну церкву для наших народів. При тому завзивав нас до витривалости у нашій праці для добра нашої української спільноти. При кінці бенкету виступив ще голова Братства св. Андрія при нашій парафії із коротким звітом про конференцію делеґатів Братств і Сестрицтв ЗСА, що відбулася в суботу у нашій парафії.

Мистецьке оформлення залі приготовила Соломея Кавка, а гостину приготовило Сестрицтво Покрови Пресв. Богородиці.

Отець крил. М. Бутринський подякував всім за участь у світі і молитвою закінчив цей святочний бенкет.

У п'ятницю, 10-го вересня відбулася в нас інавгурація чергового семестру Українського Католицького Університету в Чікаго. Цикл викладів подано вже раніше у пресі.

Роман Б. Прихан

Пікнік Окружного Комітету УНС Округи Чікаґо в Палатайні

На знімці: предсідник УНСоюзу Иосип Лисогір вручає чашу сумівській дружині з Палатайну, що перемогла доріст Леви - Пласт у копаному м'ячі 4 : 0. Біля предсідника стоять М. Ольшанський, голова Окружного комітету та Р. Прихан, провідник спортової програми.

Цьогорічний пікнік Окружного Комітету Відділів УНС округи Чікаго відбувся в Палатайні. Окружний Комітет УНС зорганізував його разом із місцевим Відділом СУМА ім. полк. Дмитра Вітовського.

Палатайн є віддалений від Чікаґо коло 25 миль і має дуже добрий доїзд. Невелика місцева українська громада може похвалитися церковцею та новозбудованим домом, у якому знаходяться кухня, приміщення для Школи Українознавства та велика заля. Біля дому є велика площа для спортових змагань.

Місце на пікніки та товариську зустріч дуже добре, однак погода не дописала. Неділя 21-го вересня була холодна зі загрозою дощу. Це мабуть і відстрашило деяких гостей із Чікаго.

О год. 10-ій перед полуднем місцевий парох о. Лев Білос відправив Службу Божу. Дуже гарно вражало те, що під час Служби Божої співали всі люди в церкві. Безпосередньо по Службі Божій відправилась панахида за тих членів нашої Округи, які відійшли від нас.

Під час обідової перерви пані із місцевого осередку СУМА гостили учасників пікніку обідом. Функціонувала також „національна бара", яка при холодній погоді мала великий попит.

Офіційна частина свята зачалась о год. 2-ій по полудні піднесенням прапорів. Юрій Панчишин, син секретаря Окружного Комітету, відіграв на трубці український та американський гимни. Свято відкрив голова Окружного Комітету М. Ольшанський та передав голос предсідникові УНС п. И. Лисогорові. Президент УНС привітав присутніх, кількома словами вказав на ролю і значення УНС для нашої спільноти в ЗСА та побажав присутнім веселої абави.

Крім предсідника УНС о. И. Лисогора та голови Окружного Комітету М. Ольшанського у пікніку взяли участь: Б. Дейчаківський — обласний організатор, д-р М. Куропась — головний радний (замешкалий в Палатайні), головний радний інж. А. Дорошенко, інж. Ст. Куропась — почесний член Головної Управи та деякі члени Окружного Комітету. Програма свята складалася із різних спортових змагань молоді, забави з танцями, виграші книжок, різних лицитацій і, що найважливіше, вибору королеви краси Округи Чікаґо на 1976-тий рік.

Спортовою програмою переводив Роман Б. Прихан. У рямках тієї програми відбулись змагання копаного м'яча: СУМ Палатайн — Леви - Пласт Чікаґо. Виграли їх дещо старші сумівці із Палатайну вислідом 4:0. Переможцям вручив чашу предсідник УНС п. И. Лисогір. Чікаґо за те зреванжувалось у відбиванці: Чікаґо — Палатайн- 2:0 (16-14, 15:5). Це були чоловічі змагання. Жіночі відбиванкові змагання не відбулися через холодну погоду. Найбільшою однак популярністю втішалися змагання столової сітківки. До них зголосилось 20 змагунів. Їх поділено на три групи: І-ша група — 6 змагунів — 12-13 літ, друга — 6 змагунів 14-15 літ, третя 8 змагунів 16-18 літ. Змагання відбулися системою —2. Переможцями у першій групі вийшли: ІІ-ше місце — Дахнівський Я., 2-ге місце Вишницький М., третє місце —Є Білас З. Друга група: І-ше місце — Фридер А., 2-ге місце — Мазар А., 3-тє місце — Фридер Т. Третя група: І-ше місце — Панчишин Ю., 2-ге місце — Биць В., 3-тє місце — Биць М. Всі переможці одержали чаші, уфундувані Окружним Комітетом УНС.

Тоді, коли юнаки внизу завзято змагалися у стук-пукових змаганнях, на горі у просторій залі гості забавлялися при звуках оркестри „Каравана". Аранжером забави був Мих. Катаринський. Під час забави відбулись різні лицитації та виграші книжок. Із вартісніших речей образ маляра Збурського виграла Галина Галамай із Рівер Гров. Не місце тут вичислювати всіх щасливців виграних книжок. Хочемо тільки згадати, що однорічну дарову полісу виграв дир. Яр. Войнарівський, якому вже біля 80 літ. Оце буде морока для головного секретаря Вол. Сохана, як ту полісу правно оформити.

Найбільшою однак атракцією вечора був вибір королеви Округи УНС Чікаґо на 1976 рік. У виборі королеви брали участь усі присутні, що покінчили 15 літ життя. Призначене жюрі, точно і чесно перерахували голоси, проголосило королевою краси Округи УНС Чікаґо на 1976 р. Олю Кусик, першою князівною Зорянну Фридер, другою князівною Мирославу Лісович. Тепер кілька слів до наших красунь. Всі вони замешкалі у Палатайні.

Сімнадцятирічна Оля Кусик, член 136-го Відділу УНС, є на третьому році середньої школи та на останньому — Українознавства. Дуже активна в СУМА ім. полк. Дм. Вітовського у Палатайні, де відбула 4-річні виховні табори. Крім того є членом танцювальних, театральних і рецитаційних гуртків. Хоче студіювати медицину. Як вибрана королева краси округи УНС Чікаґо має право на другий рік ставати на Союзівці до конкурсу краси на цілий УНС.

Перша князівна сімнадцятьрічна Н. Фридер, член 399-го Відділу УНС, є на останньому році середньої школи і цього року здала матуру в Школі Українознавства Учительської Громади в Чікаґо. Є членом парафії свв. Володимира і Ольги, співає у церковному хорі „Прометей" та бере активну участь у праці Братства Молоді свв. Бориса і Гліба та виступає у театральній студії, що існує при парафії. Хоче студіювати медичні науки та бути медичною асистенкою.

Друга князівна це вісімнадцятирічна Мирослава Лісович, член 395 Відділу УНС. Студіює у Гарпер коледжі і хоче спеціялізуватися у дієтичних науках і працювати як дієтичний спеціяліст. Належить до української парафії у Палатайні.

Минулорічна королева Округи Ніна Семітко, член 51 Відділу УНС, активна в Організації Молоді ОДУМ в Чікаґо, укоронувала свіжообрану королеву, а князівнам вручено квіти. Присутні винагородили наших красунь рясними оплесками. Пізніше молодь і старші ще довго забавлялися при звуках оркестри „Каравана".

Місцева управа СУМА, ім. Дм. Вітовського відбула із президентом УНС п. И. Лисогором сходини, на яких був теж присутній голова Округи М. Ольшанський. Темою нарад була справа виховання молоді та справи союзові. На нараді члени Управи Осередку СУМА звернулися теж із проханням до президента УНС про фінансову допомогу на викінчення новозбудованого дому.

Роман Б. Прихан
секр. 399-го Відділу УНС „Леви" Чікаґо

На знімці: красуні Округи УНС Чікаґо. Зліва: Зорянна Н. Фридер, перша князівна, Оля Кусик, королева краси на 1976 рік та Мирослава Лісович, друга князівна.

Український фестиваль в Балтіморі

Балтімор — (АБУ) — Ідея українських фестивалів в Америці набирає щораз більшого розголосу і значення. Щораз більше на сторінках „Свободи" появляються дописи з різних міст Америки, де наші громади влаштовували такі фестивалі і хочуть поділитися з нами своїм досвідом, почуваннями і побажаннями. Переважає у цих дописах почуття гордости із приналежности до українського народу і його прекрасної культурної спадщини. Відчувається бажання показатися якнайкраще перед американським світом.

Нічого дивного що і програми таких фестивалів добре продумані і виконані на високому мистецькому рівні.

Бож український фестиваль, це не публічний перегляд нашої місцевої культурної самодіяльности а це показ наших гордощів, багатої культурної спадщини нашого народу. Зокрема, саме тепер в періоді святкувань 200-річчя ЗСА, українські фестивалі з одного боку показуватимуть щонайкраще з нашої прадідівської культурної спадщини, що ми вносимо в загальну скарбницю культури Америки а з другого боку вони будуть амбасадорами української справи. Вони викриватимуть і показуватимуть перед волелюбивим західнім світом страшну кривду українського народу його колоніяльну експлуатацію, русифікацію, і його геноцид.

Українська громада в Балтіморі, зорганізована в рямках місцевого Відділу УККА та його складових клітин так і сприйняла ідею наших фестивалів. Цьогорічний український фестиваль в Балтіморі що відбувся в днях 7 і 8-го вересня був дійсно під кожним оглядом на високому мистецькому рівні і успішно виконав своє завдання. Фестиваль тривав два дні в суботу і неділю. В неділю фестивальні врочистості поблагословив молитвою і принагідним словом українською і англійською мовами парох української католицької церкви о. шамбелян П. Мельничук. Ідейну цілеспрямованість цього фестивалю віддзеркалювали два скромні факти. Один — це гідний мистецький рівень танків і музики прекрасного спеціяльно запрошеного з Ню Йорку ансамблю танку і музики СУМА під мистецьким керівництвом Олега Гензи. На протязі двох днів вони полонили увагу численних і неукраїнських глядачів, вмінням, атрактивністю і життєрадістю у виконанні багатьох українських танків.

Другий факт, це справді вдала пропаганда і української культури і української визвольної боротьби виставленими, вартісними різними експонатами. Чепурні кіоски 59-го Відділу Союзу Українок, Української Освітньої Асоціяції Меріленду, Пласту, ООЧСУ, „Самопомочі", УМІ, „Смолоскипу", Спортовий Клюб „Дніпро" — усі демонстрували пропаґандивний матеріял у формі книжок, журналів, летючок, образів і плякатів англійською і українською мовами. Зокрема великий кіоск 59-го Відділу Союзу Українок влаштований при дружній співпраці Молодечого Відділу Союзу мило вражав своєю красою і мистецьким смаком виставлених інкрустованих дереворитів, кераміки, української вишивки, образів та ікон. В цьому кіоску Видавництво „Смолоскип" виставило дещо з української преси і книжки перевиданій — по-англійськи в обороні репресованих в Україні, а особливо ув'язнених українських жінок. Багато американців спонтанно підписували домагання про їх негайне звільнення.

Майже у всіх кіосках можна було отримати кольорову, по-мистецьки оформлену з продуманим і цікавим змістом брошуру англійською мовою о.н. - „Українці" що її з нагоди 200-річчя і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА видав 59-ий Відділ Союзу Українок.

Також кіоск з кулінарною штукою були притягаючі, чистенькі з достатнім вибором українського борщу, вареників, ковбаси з капустою, січеників, кукурудзи м маслом і різноманітного солодкого печива і т. зв. панчів, морозива, медівки, вишнівки тощо. Кіоски з харчовими продуктами належали: українській католицькій церкві із Куртіс Бей, українській православній церкві св. Михаїла, „Самопомочі" Клюбові „Дніпро" і 59-тому Відділові Союзу Українок.

Великою симпатією відвідувачів втішалася також студентка Галина Мудра, що своїм мистецтвом виконування українських писанок на очах глядачів і своїми поясненнями англійською мовою спричинилася також до успішности цього Фестивалю. Слід також віданачити виступи місцевого співочого ансамблю „Рідний Край". А вже фестивальні вечерниці в суботу, в готелі „Гілтон" для запрошених гостей та різних етнічних груп при музиці оркестри „Амор" були небуденною атракцією молодого покоління нашого міста. Фестиваль відвідало понад десять тисяч осіб.

Крім інших офіційних урядовців Фестиваль відвідали і взяли участь в його відкритті посадник міста Балтімору Вілліям Шейфер і конґресман Сарбейн, що виголосили принагідні промови, дуже прихильні для нашої громади і українців взагалі.

Місцева американська преса, радіо та телевізійні станиці приділили нашому фестивалеві доволі розголосу і уваги.

Цей Фестиваль зорганізував Балтіморський Комітет Святкування 200-річчя ЗСА.

В керівному і організаційному аспекті жертвенної діяльности працювали Марія Булавка, Лідія Лезіцька, Надія Зінкевич, Андрій Чорнодольський, Богдан Булавка, Андрій Чорний і Петро Войтович.

СПРАВА Л. ПЛЮЩА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

з Т. Ходорович та дружиною ув'язненого, з А. Сахаровим та Віктором Некрасовом, близьким приятелем родини Плющів. Наша молодь взяла участь в технічній підготові зборів. Ані вона не рвалася до президії, оскільки її мали складати в першу чергу ліві, поза більш чи менш невтральними фахівцями поодиноких ділянок (психіятри, правники), ні Комітет не хотів в'язатися з еміграційними організаціями, щоб не наражуватися на закид „антисоветського наставлення". Та й участь еміграційних організацій у Комітеті не була б побажана: адже ходить про звільнення Л. Плюща. А це значить, що треба бути в контакті з офіційними чинниками СССР.

Збори були голосним домаганням звільнити Л. Плюща. Голосним на весь світ, бо МКМ має свої відділи в 15 країнах. Одночасно вони стали безщадним обвинуваченням большевицької практики й взагалі тоталітаризму, якому присуще здушування свободи людини й народів, топтання людських і національних прав, якщо він (тоталітаризм) розпаношиться у неоднонаціональній державі.

Фахівці поодиноких ділянок (правники, психіятри) з'ясували фактичний стан справи:

Саме існування т.зв. судової психіятрії в СССР — це скандал; СССР знасилував лікарську присягу Гіпократа: замість присягати на вірність допомоги пацієнтові, лікар в совімперії присягає на вірність урядові; Л. Плюща ув'язнено за переконання, судові психіятри закидають йому „месіяністичні ідеї" та „реформістську містику", за що не можна карати, ані від чого не можна лікувати.

Подано історію заходів МКМ в советській амбасаді в Парижі, які не дали нічого. Ні урядові кола, ні психіятри СССР не відповіли на бажання оглянути Л. Плюща на місці, „якого свого пацієнта я б не показав сов. психіятрам"? — запитав д-р Джеррі Лобі з Лондону. Коли все це не дало наслідків, МКМ рішився на прилюдні збори, не вважаючи своїх домагань вмішуванням у будьчиї внутрішні справи, бо — „свобода неподільна й вимога пошанування прав людини не знає кордонів".

Кільканадцять промовців домагалися звільнення Л. Плюща, атакуючи советське беззаконня. У переважаючій більшості, вони атакували советське ґвалтування прав людини з площини марксизму, як це роблять наші „дисиденти" в Україні, коли виступають з т. зв. легальної площини.

Поминаючи саму справу звільнення Л. Плюща, яка нас українців, цікавить — безперечно — найбільше, збори надали розголосу насильницькому характерові советського режиму, говорячи про „потоптання свободи людини й народів". Збори поставили СССР в одну площину з Чіле чи Еспанією, що на терені французької лівиці й взагалі Франції — це перший прорив у великому Міжнародному парадоксі.

Цей великий вибух обурення прилюдної опінії являє заперечення великого шахрайства, що сталося в Гельсінках. Це обурення нарешті перегукувалося із заявою самого Президента Франції у Москві, що „детант потребує послаблення ідеологічної боротьби", отже — було загальнофранцузьке заперечення основної московської тези, мовляв, детант не спиняє ідеологічної боротьби, тобто — ми від вас беремо те, що чого нам треба, а вам не дамо нічого. Справді Франція виявилася гідною своїх давніх традицій свободи, ставши на першій лінії оборони правди перед московським ошуканством.

Чому це сталося?

Саме справа Л. Плюща найкраще для цього надавалася. Він не-політична особа, математик. Вславився своєю обороною Буковського й Глузмана з площини оборони прав людини, він належав до першої групи комітету А. Сахарова); він не зрікся марксизму, а тільки заявив, що ця ідеологія не може бути догмою. Авжеж, велику ролю зіграла в можливості такої маніфестації боротьба у Франції, що проходить між урядовою більшістю та т.зв. об'єднаною лівицею, а також напруження внутрі цієї лівиці між соціялістами й комуністами

Коли ці збори вдарили рукою об стіл, відізвались ножиці... Офіціоз Компартії „Юманіте", в передовій, підписаній своїм головним редактором, заявився за негайним звільненням Л. Плюща, „якщо він інтернований за вислови своєї думки, й навіть за критику поодиноких аспектів сов. політики". А щодо цього „Юманіте" не має сумнівів.

Правдою є, що така постава французької компартії випливає не з ворожости до СССР, чи з симпатій до політв'язнів. Випливає вона з бажання доказати, що „комуністи були завжди оборонцями свободи — в Португалії, Франції і СССР", що вони хочуть залишитися чемпіонами свободи, що „політика французької компартії вирішується в Парижі, а не в Москві".

Але збори в обороні Плюща являють подію. Подія ця лежить у загостренні боротьби в лоні лівиці, в виявленні поширення того явища, яке від 1968 р. звуть „окриленням компартії зліва". Таким чином справа одного українського політв'язня в СССР стала міжнародною проблемою, стала детонатором важких суперечок між марксистами. А це те, про що можна було давно мріяти, але ми не дуже на таку мрію зважувалися.

Висновок? — Треба мати великі амбіції, треба бути гнучкими, треба цілити високо, треба шукати дальших засобів, щоб справу боротьби в Україні вивести на широкі води, не обмежуючись до одного випадку в Парижі.

Авжеж: при цьому постає багато проблем і сумнівів. Зріла спільнота повинна їх взяти негайно на глибоку дискусію.

Писана кров'ю і баґнетом

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рою в перемогу своєї слушної справи, врешті тілою, ми сказали б, мітичною суцільністю ордену хрестоносних лицарів, яка в'язала і в'яже всіх вояків УГА, казала їм теж після складення зброї творити суцільну когорту для боротьби з ворогами іншими засобами та змогла передати навіть черговому поколінню, — своїм дітям і внукам — частину свого духа служби, жертвенности і вірности Україні.

Редактор Лев Шанковський входить з книгою „Українська Галицька Армія" в почот великих і справжніх істориків. За ним уже ряд книг з нашої новішої історії, він один з двох чи трьох наших істориків - дослідників та аналітиків, зокрема у воєнно - військовому секторі минулого України. У книзі, про яку мова, його науковий досвід пов'язується з прикметними тільки йому оригінальністю підходу, ясністю виводу та теплою любов'ю колишнього вояка УГА, згодом діяча УПА і щирого патріота. На мій скромний погляд — історик повинен бути таким: наслідування фактів належить до статистиків і часописів, цитування своїх і чужих джерел — до бібліографів. Всі українські історики — від Костомарова до Б. Крупницького й О. Оглоблина — водночас патріоти України і Лев Шанковський входить у їх лаву з достойним доробком. А коли він поставить коло своєї студії „Українська Галицька Армія" ще таку ж, може й більшу кількістю сторінок, Історію Української Повстанчої Армії, над якою працює від років, і яку крім нього ніхто так, як він, написати не зможе, українська наука віддасть йому одне з поважних заслужених місць.

Ще кілька рядків про видавця книги, Дмитра Микитюка, заходами й коштами якого вона появилася друком, та без якого фактичної відданости й вірности УГА, вона ледве чи й коли була б появилася. Цей скромний, може аж за скромний у відношенні до себе, колишній вояк України, — спершу стрілець Легіону УСС, а потім вояк УГА, — зразок і доказ, з кого складалася ця світла й бойова когорта нашої Землі. Він тільки хорунжий УСС, але з тих, що залишаються біля прапору своєї частини до останньої хвилини життя. І коли не можуть віддати йому свою останню краплину крови та останній віддих, віддають усі свої дні і всі свої сили: Дмитро Микитюк всі в десятках років свої жертвенним та муравлиним трудом придбані засоби віддав у користь української справи. Його щедру руку знають усі наші великі культурні та релігійні почини, його пожертви в цій ділянці обраховують на близько півсотні тисяч долярів. Але найбільше серця, праці і гроша віддав Дмитро Микитюк „своїй" Українській Галицькій Армії, бо на друк 5 великих та грубих томів, матеріялів до історії УГА видав коло 20 тисяч долярів. Він не тільки зібрав книгозбір до історії УГА, якому не було рівного, не тільки сам писав та пише про УГА, її частини і її вояків, і не тільки знає історію та особовий командний склад УГА, як мабуть ніхто інший з сучасників. Найважливіше: Д. Микитюк видав — не організуючи ніяких видавництв та видавничих спілок, — чотири грубі томи матеріялів до історії УГА, без яких не обійдеться ніякий майбутній історик. Він видав насамперед в р. 1956-му книгу ген. Ол. Удовиченка „Україна у Війні за Державність" (Вінніпеґ, 1954, 178 сторін і публікацію „Василь Вишиваний" (написав отаман Н. Гірняк, Вінніпеґ 1954, ст. 70). Він заплянував видати ще бібліографію УГА, а книга про „Процес проти ген. Тарнавського" виходить цими днями друком.

Мабуть не буду самітний, коли скажу: Дай нам, Боже, найбільш Левів Шанковських і Дмитрів Микитюків, а їм дай Боже здоров'я і сили, бо їхньої праці і духа потрібно тепер Україні.

ЗАКЛИК

При Раді Культури СКВУ діють різні референтури. Одною з них є референтура Бібліотекознавства та архівів.

Завданням цієї референтури в загальному є зайнятися справами українських бібліотек та архівів в діяспорі.

Щоб могли ми свою працю почати — нам потрібні адреси приватних осіб, які мають свої архіви і бібліотеки, адреси установ непрофесійно - бібліотекарсько-архівного характеру (СУМ, Пласт, Союз Українок і т. д.), які мають свої архіви чи бібліотеки і адреси українських самостійних бібліотек та архівів (Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі, Бібліотека УВУ, Укр. Бібліографічно - Довідковий Центр в Чікаґо і т. д.).

Одержавши адреси (деякі вже маємо), референтура заведе картотеку, служитиме порадами приватним особам чи установам як і де найкраще було б зберігати бібліотеки чи архіви. Найважливішим нашим завданням буде створити зведений каталог всіх існуючих в діяспорі матеріялів, щоб в той спосіб можна було максимально використовувати їх нашими науковцями.

У своїй праці референтура буде тісно співпрацювати з товариствами бібліотекарів, видавців і т. д. Буде також в контакті з бібліотеками інших народів.

Увійшовши в ближчий контакт з власниками бібліотек чи архівів, референтура випустить анотований адресар всіх існуючих в діяспорі українських бібліотек і архівів, який до певної міри улегшив би доступ зацікавленим особам до книжкових і архівних фондів.

Побажання, поради, зголошення адрес та реєстру архівів чи бібліотек проситься слати на адресу: Ivan Kobasa, World Congress of Free Ukrainians Council for Cultural Affairs, 302 West 13th St. New York, N. Y. 10014.

За реф. Бібліотекознавства та архівів:

Мґр Іван Кобаса
(референт)
Мґр Світлана Луцька
(секретар)

члени:

мґр Володимир Кульчицький
д-р Василь Луцків
мґр Євген Личманенко
мґр Анна Кобринська

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ МАНІФЕСТУЄ...

Як своєчасно інформовано, у Великій Всеукраїнській Маніфестації, яка відбулася в дні 21-го вересня ц. р. і якою українці Великого Ню Йорку за почином Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА відзначували 200-річчя Американської Незалежности, 100-річчя українського поселення в ЗСА і День Української Жінки-Політв'язня, активну участь брав Український Народний Союз, доказом чого був зорганізований головою Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Нюйоркської Округи Миколою Хоманчуком прекрасно удекорований віз-плятформа, на якій їхали, репрезентуючи УНС, „Міс Союзівка" Уліта Ольшанівська, Ідружка Наталка Лазірко та учні Рідної Школи в Асторії в національних строях, що їх підготовила до цієї ролі директорка Школи пані Наталія Хоманчук. Учасниками цієї небуденної паради були учні: Ірина Бортник, Богданна Нестор, Стефанія Доляк, Ірця Коцка, Христя Івашко, Оленка Підгорецька, Ігор Підгорецький, Єлисавета Набока, Андрійко Кухар, Марко Бабурка, Роман Мочара, Христя Грицин, Ромко Грицин, Андрійко Олинець, Наталка Олинець, Юрко Марак, Василько Загнійний, Наталя Дмитренко, Базилевські (2 дітей) і пані Лариса Помасері з дітьми Салватором, Джені і Орестом.

ПРО ОРИҐІНАЛ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

редній статті я тільки натякнув на це, а тепер хочу сказати більше. У цій мові не тільки багато ненормативних слів, таких, як „прокуратор", „конечний" (неминучий, обов'язковий), „відщепенець" (відступник), „іноземні" (слова), „змішувати" (плутати щось із чимсь), „чиновник" (урядовець), „наступний" (в значенні „такий от), а й багато разів ужито архаїчного „котрий (що, який). У перекладі для чогось замінено цифрові позначення оригіналу, розкрито ініціяли імен (це порушує характер самого оригіналу; можливо, що це зроблено для читання перед мікрофоном, але для друку це зайве).

Перекладач, очевидячки, сам вигадав слово „кулькопис" для значення „кулькове перо", а це хибний новотвір, бо він стає вряд таких утворень, як „рукопис", „машинопис" тощо. Я, редаґувавши „Український правописний словник" Дм. Нитченка, виданого в Австралії 1969 р., і не знавши російської назви цього пера, ужитої в Руденковім „Листі", — „шариковая ручка", запровадив у Нитченковім слівнику назву „кулькове перо". Ця моя назва краща за російську, бо ми пишемо не „ручкою", а таки „пером", незалежно від його форми. Я пригадую, як у 20-их роках на одній з конференцій Спілки селянських письменників „Плуг" В. Сосюра, талановитий лірик, але не дуже розумний у мисленні, зважаючи на тодішній офіційний культ трактора, запропонував змінити назву „Плуг" на „Трактор". Але його осмикнув С. Пилипенко запитанням: „А чим трактор оре?" Сосюра сів, густо почервонівши під загальний реготі залі.

Це аналогія в питанні про „ручку" й „перо", і я її навів для того, щоб переконати наших людей про потребу не наслідувати сліпо росіян у називанні кулькового пера як знаряддя писання.

Треба сказати також, що в Руденковім оригіналі є деякі недобрі конструкції, і їх у перекладі треба обережно повиправляти. Ці неправильності, можливо, походять від того, що Руденко, писавши по-російському, думав по-українському. От він уживає неправильно російського дієслова „оказываться" замість „очутиться". Є в нього російський вислів „белковые роботи", що його я не знайшов у приступних мені слівниках російської мови, та й перший перекладач його „Листа" залишив цей вислів без змін, а тим часом з контексту видно, що це американські „білокомірники". Хибна і Руденкова пунктуація не обов'язкова для нашого перекладача. Скажу ще раз, що цей текст треба видати добре.

Приємно відзначити, що про М. Руденка вже почасти знають і чужинці, як про це свідчить лист д-ра Дж. Валда в журналі „Саєнс" з 19 вересня цього року.

У НЮ ЙОРКУ ПОМЕРЛА МАРІЯ СУСЬ

Ню Йорк. — У суботу, 1-го листопада, тут несподівано померла Марія Сусь. Покійна народилася в селі Біла повіт Чортків у Західній Україні. Панахиди будуть відправлені в похоронному заведенні Петра Яреми у понеділок і вівторок, 3-го і 4-го листопада, в год. 7.30 вечора. Похоронні відправи відбудуться в середу, 5-го листопада, спершу о год. 9-ій рано в згаданому похоронному заведенні, а в 9.30 в українській католицькій церкві св. Юра, а відтак на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж. Покійна Марія Сусь осиротила дочку Юліяну, невістку Параскевію, внуків Славчика і Віруню та ближчу і дальшу родину в Україні, ЗСА та Канаді.

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ...

(Закінчення зі стор 1-ої)

Червоної Калини". Він був рівнож новелістом, а одна із його перших збірок „Липнева Отрута", недавно появилася другий раз і одержала нагороду в конкурсі ім. Івана Франка. Був співтворцем „Веселого Львова". В Канаді був довший час редактором тижневиків „Вільне Слово" і „Новий Шлях" та постійним дописувачем до „Свободи". Активний член багатьох українських організацій, В. Софронів - Левицький був головою Спілки Українських Журналістів Канади.

Панахиди мали бути відправлені в неділю і понеділок, 2-3 листопада, в похоронному заведенні Кардинала о год. 8-ій увечорі а похорон відбудеться у вівторок, 4 листопада, з церкви св. о. Миколая.

Покійний осиротив дружину Іванну, сина Яромира з дружиною Дарією та дітьми Вдріяном і Ільяною сестер і братів з родинами, племінників і племінниць з родинами.

А. САХАРОВ ВДОВОЛЕНИЙ...

Закінчення зі стор. 1-ої)

ли з концтабору, але негайно запроторили до психіятричної лікарні в Ленінграді. Інший російський дисидент, Владімір Осіпов, колишній редактор підпільного журналу „Вече", одержав 8 додаткових років концтабору, разом 15 років.

Під час конференції в Берліні з нагоди Року Жінки, яка закінчилася минулого тижня, жінки - політв'язні мордовських концтаборів проголосили голодівку. Подрібних інформацій про голодівку д-р А. Сахаров ще немає. На питання, чи він поїде до Осльо відібрати свою нобелівську нагороду, д-р А. Сахаров відповів, що це у великій мірі залежатиме від міжнародної підтримки.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Приятеля

д-ра Едварда Міхаленка

пересилаємо 35.00 долярів на фонд Українського Дослідчого Інституту в Гарварді.

О. і К. МАЙЛС-МАЛИЦЬКІ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в суботу, 1-го листопада 1975 року, в Торонті, упокоївся в Бозі на 76-му році життя

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ-ЛЕВИЦЬКИЙ

Український Січовий Стрілець, письменник, журналіст.

ПАНАХИДИ були відправлені в неділю і понеділок, 2-3 листопада, о год. 8-ій увечорі, в заведенні Кардинала в Торонті, Канада.

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 4-го листопада 1975 р. о год. 9-ій рано, з церкви св. о. Миколая.

Дружина — ІВАННА
Син — ЯРОМИР з дружиною ДАРІЄЮ та дітьми АДРІЯНОМ та ІЛЬЯНОЮ
Сестри і Браття з родинами
Племінники і Племінниці з родинами

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 1-го листопада 1975 року відійшов від нас у Вічність на 88-му році життя, наш Найдорожчий КУЗЕН та ВУЙКО

бл. п.

Д-Р ОСИП УТРИСКО

бувший адвокат в Комарні, четар УГА та громадський діяч.

ПАРАСТАС відправиться у вівторок, 4-го листопада, о год. 8:00 веч., а ПАНАХИДА в середу, 5-го листопада, о год. 7:00 веч. в похоронному заведенні Литвин-Литвин при 801 Спрінгфілд Авеню, Ірвінгтон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почнуться в похоронному заведенні в четвер, 6-го листопада 1975 р. о год. 9:00 рано, а опісля з церкви св. Івана Хрестителя, Тлінні Останки будуть перевезені на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за спокій Душі Покійного та чисельну участь в похоронах просять —

горем прибита
РОДИНА

Замість квітів, проситься складати датки на видання Альманаху про Комарно-Рудки, на конто в Кредитівці „Самопоміч" в Нюарку.

В НЕДІЛЮ В НЮ ЙОРКУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ну посвяту, щоб її плекати та нести в широкий світ. Промовляючи англійською мовою, д-р Душник згадав коротко і про велику історію голляндської нації, однієї з найвидатніших в Европі. Для характеристики голляндської історії д-р Душник згадав і про факт, що й Ню Йорк на своїм початку називався Новим Амстердамом.

Після цієї офіціяльної частини почалася концертова програма, у першій частині якої хор виконав „Буди ім'я Господнє" – музика Д. Бортнянського, „Ой тебі радуться", мелодія традиційна (для хору уклав М. Антонович), „Тропарі Воскресні" 1, 2, 7 і 8, мелодія традиційна, муз. обр. З. Лиська, „Лірники", нар. пісня, обр. Демуцького і Д. Котка, „Іже Херувими", муз. Д. Бортнянського, „Ой Морозе, Морозенку", народня пісня, муз. обр. С. Людкевича, „Гей на горі там женці жнуть", нар. пісня, муз. обр. О. Кошиця. Соліст-бандурист Володимир Луців, під власний акомпаньямент бандури, проспівав у першій частині старовинну ліричну пісню „А у Господа" і „Думу" про Хмельницького, що її він присвятив Листопадові і головному командирові УПА ген. хор. Романові Шухевичеві-Тарасові Чупринці. У другій частині соліст виконав „Пралю", сл. нар. пісні, муз. М. Леонтовича і „Як зоря вечірня", сл. п. П. Мирного, муз. К. Стеценка (для бандури уклав В. Л.). Публіка щиро вітала оплесками В. Луцева, який користується особливою пошаною в нюйоркчан.

Хор у другій частині виконав „Та забіліли сніги", нар. пісня, обр. М. Лисенка, „Ой пущу я кониченька", нар пісня, муз. обр. М. Лисенка, „Пиймо друзі, грай музико", стрілецька пісня муз. обр. М. Колесси, „Мав я раз дівчиноньку", стрілецька пісня, слова й мелодія Р. Купчинського, муз. обр. М. Антоновича, „Закувала та сива зозуля", муз. П. Ніщинського, „Де срібнолентий Сян пливе", сл. Г. Щеглинського, муз. М. Копка, „Над Прутом у лузі", сл. Д. Млака, муз. С. Воробкевича, „Коломийка", слова народні муз. обр. А. Гнатишина.

Перед початком другої частини концерту після 20-хвилинної перерви представники нюйоркських хорів — катедрального св. Володимира, парафіяльні церкви св. Юра, хор ім. Митрополита Шептицького, „Жайворонки" СУМА і „Думки" вручили на руки дириґента д-ра М. Антоновича букети квітів а інж. Богдан Рак, від імени всіх, виголосив коротке привітальне слово. Відповідаючи на привітання, Володимир Луців на закінчення концерту подякував Ієрархії Українських Церков, Екзекутиві УККА за патронат цього концертового турне і нюйоркським організаціям — радіогодині оо. Василія, КОУАО, ГУ СУМА, всім хорам, УНСоюзові та іншим і громаді за тепле прийняття. В. Луців, який крім мистецьких виступів займався також організаційною частиною концертів, представив присутнім управу Візантійського хору, головою якої є командант поліції в місті Утрехті. Використовуючи нагоду, він звернувся з окремим апелем до української молоді, закликаючи її пізнавати до глибин український обряд, українську культуру, яка є рівна культурам інших розвинених державних народів. „Недавно, бо тільки 14 місяців тому, — говорив В. Луців, — я привозив до ЗСА український хор „Гомін" з Англії в якому були самі українці і тільки один англієць, сьогодні привіз вам одного тільки великого українця д-ра Антоновича і 40 голляндських приятелів, залюблених в українську пісню. Кажуть, що „один в полі не воїн". Це заперчує досягнення проф. д-ра М. Антоновича, який на протязі 24 років пропаґує українську пісню серед народів Заходу, — говорив маестро Луців під грімкі оплески присутніх. Український національний гимн, що його на закінчення концерту співали хор і всі присутні під дириґентурою д-ра М. Антоновича, прозвучав могутньо, як ніколи у цій залі.

Зустріч і гостина в Українському Інституті

Після концерту КОУАО гостив голляндських гостей, їх дириґента проф. д-ра Антоновича та соліста - бандуриста маестра Володимира Луцева і запрошених гостей в приміщеннях Українського Інституту Америки. Зустріч - гостину започаткував коротким словом адв. Роман Гуглевич, а привітання гостей від Екзекутиви УККА виголосив екзекутивний віце - президент Йосип Лисогір, висловлюючи Хорові признання і вдячність за прислугу для української культури. Приявні прийняли щирими оплесками заяву п. Лисогора, що очолюваний ним Укр. Нар. Союз запросив голляндських гостей на кількаденний відпочинок на „Союзівці", куди вони виїдуть негайно після цієї зустрічі. Від Українського Музичного Інституту вітала гостей і, зокрема, їх дириґента д-ра Антоновича голова УМІ проф. Меланія Байлова, а представник Ради Культури при СКВУ, її голова маестро Володимир Ласовський та скарбник дир. Ярослав Пастушенко вручили д-рові Антоновичеві, маестрові Луцеву, хорові та кожному з хористів Почесні Грамоти цієї Ради. Після многоліттєвія, що його господарі відспівали гостям, а гості господарям, відбулася гостина, якою і закінчено цю високо-культурну та пам'ятну українську подію в Ню Йорку у 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя Українського Поселення, під знаком яких відбувається теперішнє концертове турне „голляндських козаків".

Присвячений Листопадовим Роковинам концерт Візантійського Хору попередили в перед полуднем Богослуження в намірені українського народу та панахиди за Поляглих, відправлені в усіх місцевих і довколишніх українських церквах.

В СУБОТУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

(Закінчення зі стор 1-ої)

Проф. д-р Мирослав Антонович показав себе у цілій повноті не лише знаменитим благодійним дириґентом-чародійником Візантійського Хору голляндців, з якого зумів зробити першоякісну українську хорову одиницю, але також вилвився незрівняним дириґентом, який „заворожив" усю двотисячну філядельфійську громаду, яка, дотримуючись його енерґійної батути, як один хор разом із Візантійським Хором соборно і бадьоро відспівала під кінець свята український національний гимн.

Перед закінченням свята проф. д-р Петро Стерчо, голова філядельфійського Відділу УККА, який спонзорував це свято і концерт хору, зложив від філядельфійської громади подяку хорові й його дириґентові д-рові М. Антоновичеві та солістові В. Луцеву за звеличання Листопадового Свята своїми виступами, а зовнішнім виявом цієї подяки були китиці квітів, передані їм молоддю та представниками УККА і Чоловічого Хору „Прометей". Складаючи при кінці свята подяку Ієрархії Українських Церков за патронат та Українському Конґресовому Комітетові за спонзорування концертового турне хору, мистець В. Луців закінчив своє слово зверненням до молоді, вказуючи на те, що, коли чужинці співають із любов'ю українські пісні, то ми нація високої культури і можемо стояти в перших рядах серед будь - яких націй.

Переночувавши в суботу по гостинних домах у Філядельфії, Візантійський Хор ще взяв у неділю вранці участь у св. Літурґії в українському католицькому соборі Непорочного Зачаття, співаючи під час Служби Божої, а після того від'їхав до Ню Йорку на концерт, де його нетерпляче очікувала велика українська метрополітальна громада.

Весілля на Союзівці

Ірина та Микола Андреадіс

Уже в п'ятницю, 30-го травня ц.р., вранці на Союзівку, почали з'їжджатися гості з усіх усюдів: з Австралії — д-р Мендичевський з дружиною. Із Буенос Айресу, де вродився Микола Андреадіс, син відомої оперної співачки Галини та інж. Миколи Андреадіса й Ірина, дочка Стефанії і Миколи Д. Чорного, відомого громадського діяча та організатора Школи Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку.

У п'ятницю увечорі молодь влаштувала „Дівич вечір". У суботу о год. 9-ій ранку з вілли „Полтава" вийшла молода пара в українських народних строях: молодий в — гуцульському, а молода в — полтавському, в товаристві дружок у різних народних строях з червоними стрічками і з маками збоку, а також хлопці, батьки, вся рідня та гості. Всі вони йшли до церковці на Службу Божу, яку в намірені молодих відправив о.І. Мак, парох Союзової парафії. На закінчення Літурґії мати молодої відспівала пісню до Матері Божої „Левадою долиною", яка не дуже відома, її звичайно співають в травні.

Опісля всі вернулись до своїх приміщень, а дехто не відступав від майданчику перед „Полтавою", що нагадує клаптик Гуцулії, обгороджений полонинським плотиком, обсаджений смерічками, виповнений різного роду квітами. Незабаром вийшли дівчатка, ведучи зі собою красуню — молоду, зодягнену в народний стрій. Усі подались на поляну, де дівчата зривали квіти, обдаровувавши ними молоду Ірку, співали і завели танок. У „Полтаві", через відчинені двері на бальконі я побачив на великому столі, застеленому вишиваною скатертею, три по-мистецьки виконані короваї. Перший з пташками та деревом щастя, другий родинний мов шатро, третій був із самими пташками на довгих повтиканих патичках. Пізніше я довідався, що це були пташки, які витягали перше молоді, а після дружки і ближча родина, танцюючи перший танець. Короваї спекли пані під мистецьким керівництвом п-і Пушкар із Філядельфії. Мати молодої втикала мірту, барвінок, маки, волошки, прикрашуючи короваї.

Потім з'явилися дружки свахи, допомагаючи декорувати коровай. Плели віночки з мірти і барвінку, в яких були вінчані молоді. Дружки робили пахучі букети з мірти і білих стрічок для дружбів, молодих батьків і гостей. Матері, тети і старостина мали орхідеї.

Молоді прийшли до простірної залі „Полтава", щоб подякувати за все батькам. Уся родина молодої і молодого стали в півколо а батьки по-середині. Молоді підходили з боків, починаючи від своєї родини, за все добре дякуючи, а вибачаючись за зле. Після того поцілували батьків, в руки, а батьки їх в чоло. Переходячи до другої родини, впрошувались прийняти їх до їхньої родини.

Опісля всі відійшли, тільки весільний староста, д-р Т. Крупа і старостина О. Нагірна, які одночасно були хресними батьками молодої, та мати молодої приготовляли малий столик застелений гуцульським рушником, поклавши на нього коровай із деревом щастя, на якому вже висіли віночки з мірти, в яких молодих будуть вінчати та віночок молодої. За хвилину появилися вже всі перебрані. Молода прийшла в білій сукні, що надавала їй маєстатичного вигляду. Зійшлися всі — матері, дружки тети і свахи.

І почалася ще одна традиційна точка, а саме вбирання молодої до шлюбу. Молода сіла на лавочці перед короваєм, ще із заплетеною довгою косою. Весільний староста закликав старшого брата Остапа розплести косу. Мати молодої вичесала довге дівоче волосся, убрала її у вельон і віночок, а допомагали їй дружка, старостина й тітки молодої А. Стахової і свах. Тоді ввійшов молодий з дружбами, вклонився молодій і поцілувавши її в руку й разом з молодою підійшов до батьків по благословення.

Почали формувати весільний похід. На самому переді йшла весільна господиня, дружина головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора. За нею, молодий стрункий юнак, вбраний в стрій боярина, ніс коровай на вишитому гуцульському рушнику, а впарі з ним, вдягнена жінка в стрій боярині несла такий же самий рушник, який під час присяги постелила їм під коліна. За ними молода йшла зі своїм батьком, молодий із своєю матір'ю, молодої мати з молодого батьком і бабцею. За ними вісім пар дружок. Всі вони були вбрані в голубі сукні, а в руках несли кошики з польовими квітами. За ними йшла родина й гості.

Похід зупинився перед каплицею св. Володимира, де був прибраний престіл і вистелена на біло доріжка, висипана квітами, по якій священики проводили молодят до престолу. Позаду йшло двоє дівчаток із китицями конвалій, а двох хлопчиків у білих вишитих убранках несли на подушці віночки до вінчання. Вінчання закінчилось відчитанням благословення Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого.

Наступили ґратуляції, побажання, фільмування, знімки. Похід повернувся на терасу „Веселка". Там для всіх гостей приладжено перекуску й напитки; подавали чепурно вбрані у вишивки дівчатка.

За годину всіх запрошено до великої залі „Веселка", де були гарно накриті столи, а оркестра „Рушничок" у своїх традиційних кунтушах дожидала молодят.

З лівого боку, при вході, чекали батьки, весільний староста, старостина, Боярин передав коровай матері молодої і вона вітала молодят. Молода вломила кусок коровая, намочила в мед і почастувала молодого; молодий зробив це саме. Тоді староста налив шампанського і всі разом випили першу чарку за любов і щастя у їхньому подружжі. Боярин з бояринею супроводили молодят до столу, де при звуках оркестри староста представляв їм дружок і дружбів.

Після промов довідались, що Микола „через бандуру Ірусиним став", а про молоду висловлювались, що вона уродилась з „мільйоновою" усмішкою, яка ніколи не зникала з її обличчя. Молодий, закінчивши М Ай Ті в Бостоні відразу дістав високе становище в найбільшій будівельній компанії Америки „Тернер".

Під час перерви, коли перестала грати оркестра, пластунки із куреня „Ті, що греблі рвуть", до якої також належить молода, влаштували їй скеч, зображуючи як Іруся проходила свій шлях, здобуваючи знання: її успіхи, нагороди, а накінець здобула вона Миколу.

Перед 12-ою роздавано коровай. Кожний гість, дістаючи кусок коровая підписував „Весільний документ" на три фути широкий, а на чотири — довгий. Всередині, навколо, була українська мережка. З лівого боку було порожнє місце на весільну знімку, а поруч, по-мистецьки виконані чотири герби України: Галичина — звідки походить мати молодої, Волинь — батько молодої, Запоріжжя — мати молодого і Кубань — батько молодого. Під гербами був текст присяги.

Опісля молода, востаннє танцювала у весільному вінку, а відтак відбулося завивання молодої на молодицю. Мати молодої допомагала молодому заплітати косу і так замолодичили молоду. Всі дружки вбирали вельон молодої, танцювали з молодим і зі своїми дружбами. Молода допомагала кожній дружці вбиратись у вельон. Закінчилось танцями, вже молодиці з усіма гостями.

О. В - К

УВАН у ЗСА закликає надсилати неопубліковані листи С. Петлюри

До 50-річчя смерти Симона Петлюри Українська Вільна Академія Наук у ЗСА у співпраці з Українською Бібліотекою імени Симона Петлюри в Парижі підготовляє до друку другий том книжки „Симон Петлюра. Статті, Листи, Документи"; перший том вийшов 1956 року.

Важливе завдання підготовлюваного видання — вмістити якнайбільше неопублікованих листів Симона Петлюри та документів з його підписом. Прохаємо всіх, хто має такі матеріяли, надіслати їх до Академії для надрукування в книжці, що має вийти 1976 року. Прохаємо надсилати оригінали, або фотокопії чи зіракси на адресу Академії: Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the USA, 206 West 100 St., New York, N. Y. 10025.

Коло надрукованих матеріялів буде примітка позначенням, від кого матеріяли надійшли, і де зберігаються оригінали.

Управа УВАН у ЗСА

У Детройті відзначено Роковини смерти Провідника ОУН, сл. п. Степана Бандери

В неділю, дня 12 жовтня ц. р., Святковими Сходинами відзначено в Детройті 16-ті Роковини від дня смерти Провідника ОУН, сл. п. Степана Бандери. Сходини відбулись в пополудневих годинах, в приміщенні УНК „Орлик", при численній участі членів Українського Визвольного Фронту.

Програму сходин вступним словом, відкрив голова 10-го Відділу ООЧСУ, Микола Кавка, взиваючи присутніх хвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять Степана Бандери.

Святкову доповідь виголосив д-р Микола Климишин, визначний громадський діяч та довголітній співпрацівник св. п. Степана Бандери. Він змалював леґендарну постать Провідника на тлі епохи, яку від його імени названо „добою Бандери". Бандера виростав та сталив свого духа в перших роках після закінчення наших Визвольних Змагань, коли ще свіжою в пам'яті була героїка бурхливих 1917-1920 років.

Ще гімназійним учнем Бандера стає членом УВО, а згодом і ОУН. У своїй підпільній діяльності відзначається великими організаційними здібностями, завдяки яким вже 22-річним юнаком стає Крайовим Провідником ОУН. Він кладе сильні основи під будову організації, яка під його кермою доходить до вершка розвитку.

Другий Великий Збір обирає Бандеру Провідником ОУН. Це стається в часі, коли вже назрівав змаг між двома світовими потугами, брунатною Німеччиною та червоною Москвою і коли вже було видко, що цей змаг проходитиме на українських землях. За почином Бандери готуються кадри до грядучих подій, які, з вибухом війни в червні 1941 року рушають на українські землі, щоб там класти основи під будову Української Держави. Завершенням всього був Акт Державности 30-го червня 1941 р., який проголосила ОУН під проводом Степана Бандери, у Львові. Цим історичним актом, всупереч намаганням нацистської Німеччини про його відкликання, задемонстровано перед цілим світом про незламну волю українського народу жити своїм самостійним життям.

В дальших роках Другої світової війни ОУН під проводом Степана Бандери приступлено до творення УПА для оборони Акту 30-го червня, яке під проводом ген. Тараса Чупринки в часі війни та довго після неї стає в обороні прав українського народу перед окупантами Як колись вороги переслідували мазепинців, згодом петлюрівців, так і сьогодні переслідують послідовників Бандери „бандеровців", як стоять в авангарді боротьби за Суверенну Українську Державу.

Атракцією дня був голос Провідника, сл. п. Степана Бандери, який пролунав через голосники. Для цього організатори програми використали інтерв'ю п. Зорія з Бандерою, яке він записав на платівці, два тижні перед трагічною смертю Провідника. В згаданому інтерв'ю Бандера порушував питання які ще актуальні посьогодні.

Він зазначив, що большевикам не вдалось зліквідувати боротьби українського народу, не зважаючи на всякі рафиновані методи. Революційні сили продовжують свою діяльність і безстрашну боротьбу в Україні і поза нею на посторах СССР. Довелось лише міняти тактику та вести конспіративні й приховані акти, які ворогові тяжче розкривати.

Революційна боротьба ОУН-УПА стала широко відома не лише на Україні, але також на цілій території СССР і поза його кордонами. Ця боротьба причинилася до поширення й вкорінення ідей українського націоналізму, як протиставлення Марксо-ленінізму та вказала шлях до визволення від тоталітарного поневолення. Приклад активної боротьби, безліч геройських постатей і чинів має непереможний виховний вплив на нові покоління молоді, пориваючи їх до боротьби за правду й волю, та паралізуючи вплив страху перед большевицьким терором і насиллям.

Найбільш актуальною ще сьогодні справою, яку порушено, це Проєкт Виборчого Закордонного Центру, який висунув Бандера, а якого ще й досі не вдалось здійснити.

Відспіванням „Не пора, не пора..." цілою авдиторією закінчено Святкові Сходини.

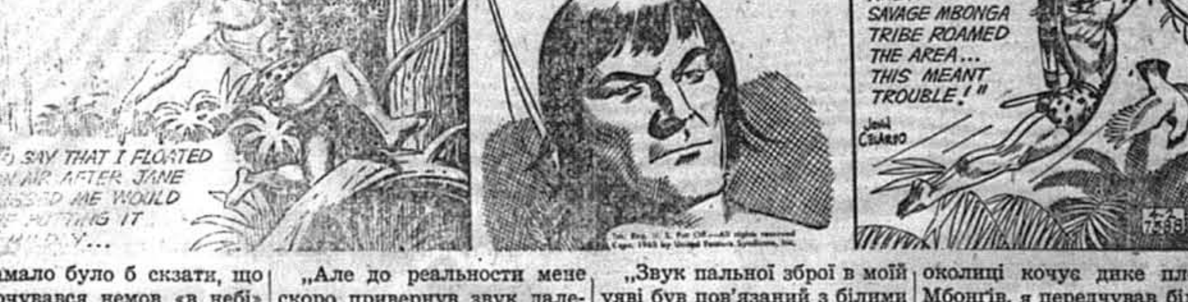
В. Тустанівський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 8 ЛИСТОПАДА 1975 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270 Відд., о год. 7 веч. в УНДомі. На зборах будуть рішені важливі справи Відділу. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — В. Бутковський, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 8388. Тарзан передчуває небезпеку

„Замало було б сказати, що я почувався немов «в небі» після поцілунку Джейн..." „Але до реальности мене скоро привернув звук далековіддаленого пострілу..." „Звук пальної зброї в моїй уяві був пов'язаний з білими людьми... Знаючи, що в тій околиці кочує дике плем'я Мбонгів, я передчував біду!"